

Afvalbeleidsplan 2009 - 2013

Gemeente Nieuwkoop

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	ACHTERGROND	5
1.2	ORGANISATIE.....	5
1.3	LEESWIJZER.....	6
2	BELEIDSKADERS	7
2.1	EUROPEES AFVALBELEID	7
2.2	NATIONAAL AFVALBELEID	7
2.2.1	<i>Wet milieubeheer en uitvoeringsbesluiten.....</i>	<i>7</i>
2.2.2	<i>Landelijk Afvalbeheerplan (LAP)</i>	<i>8</i>
2.2.3	<i>Besluit beheer verpakkingen en papier en karton</i>	<i>9</i>
2.3	REGIONAAL AFVALBELEID	10
3	GEMEENTELIJK AFVALBELEID 2009 - 2013.....	11
3.1	AMBITIES	11
3.2	BELEIDSTHEMA'S.....	11
3.2.1	<i>Afvalpreventie</i>	<i>11</i>
3.2.2	<i>Kwaliteit voorzieningen en dienstverlening</i>	<i>12</i>
3.2.3	<i>Energie en duurzaamheid</i>	<i>12</i>
3.3	BELEIDSINSTRUMENTEN	13
3.3.1	<i>Communicatie.....</i>	<i>13</i>
3.3.2	<i>Handhaving.....</i>	<i>14</i>
3.3.3	<i>Financiën</i>	<i>15</i>
3.3.3.1	<i>Afvalstoffenheffing</i>	<i>16</i>
3.3.3.2	<i>Tariefdifferentiatie</i>	<i>16</i>
3.3.4	<i>Monitoring</i>	<i>19</i>
4	ANALYSE HUIDIGE SITUATIE EN MAATREGELEN	21
4.1	HUISHOUDELIJK RESTAFVAL EN GFT-AFVAL	22
4.2	PAPIER EN KARTON	27
4.3	GLAS.....	31
4.4	TEXTIEL	33
4.5	KUNSTSTOFFEN	35
4.6	KLEIN CHEMISCH AFVAL	37
4.7	GROF HUISHOUDELIJK AFVAL	39
4.8	OVERIGE AFVALSTROMEN	44
5	FINANCIËN.....	47
5.1	UITGANGSPUNTEN.....	47
5.2	ANALYSE MEERJARENRAMING	47

BIJLAGE 1: MEERJARENRAMING 2009-2013

BIJLAGE 2: KERNCIJFERS

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

In voorbereiding op de herindeling, is de uitvoering van de afvalinzameling grotendeels geharmoniseerd. Daarbij is vooral een praktische aanpak gevolgd, met als doel de afvalinzameling uitvoerbaar te houden en voldoende duidelijkheid te scheppen naar de burger. In 2006 zijn daartoe nieuwe maar voorlopige afspraken gemaakt met Cyclus NV en in 2007 is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Er is echter nog geen nieuw, eenduidig beleid vastgesteld voor de nieuwe gemeente, met nieuwe ambities en doelen.

Voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval zijn door de raad al wel enkele belangrijke uitgangspunten vastgesteld. De gemeente streeft naar een intensivering van de afvalscheiding en het terugdringen van de kosten voor de inzameling van huishoudelijk afval.

Beide doelen gaan prima samen. De beste manier om kostenreductie te bereiken, is meer afvalscheiding. Restafval is afvalstroom met de hoogste verwerkingskosten. Alle andere afvalstromen, zoals gft-, papier, glas en textiel hebben lagere verwerkingskosten of brengen zelfs geld op. Meer apart houden betekent daardoor dus minder verwerkingskosten.

Dit afvalbeleidsplan biedt een samenhangende beschrijving van het afvalbeleid voor de gemeente Nieuwkoop voor de periode 2009 – 2013. Het beleid geeft antwoord op de vraag op welke wijze de gemeente Nieuwkoop uitvoering geeft aan de inzameltaak en in welke mate de gemeente inspeelt op nieuwe ontwikkelingen.

Met inachtneming van Europese, landelijke en lokale beleidskaders, zijn realistische ambities geformuleerd voor de periode 2009 - 2013. Realistisch wil zeggen dat rekening is gehouden met de inspanning die de gemeente redelijkerwijs met de beschikbare capaciteit en beschikbare middelen kan leveren. Om deze ambities te kunnen halen zijn, op basis van een analyse van de huidige situatie met betrekking de uitvoering en de tot behaalde milieuresultaten, de kosten en de service, concrete maatregelen geformuleerd.

1.2 Organisatie

Binnen de gemeente is de afdeling Beheer Openbare Ruimte verantwoordelijk voor de inhoud van het afvalbeleid en de uitvoering daarvan. De afdeling Beheer Openbare Ruimte is verantwoordelijk voor de regie van de inzameling en de inzamelprestaties, de service naar de inwoner, maar ook de inzet van flankerend beleid.

De gemeente Nieuwkoop werkt in regionaal verband samen met gemeenten in de Rijnstreek en Midden Holland. De verwerking van gft- restafval en (grof) huishoudelijke afvalstromen gebeurt via de multilaterale samenwerkingsovereenkomst regionaal afvalbeleid en -verwerking tussen Cyclus NV en 17 gemeenten. De deelnemende gemeenten zijn aandeelhouder van Cyclus NV. De gemeenten in zowel in een ambtelijk overleg (ARA-A) als bestuurlijk overleg (ARA-B) betrokken.

De inzameling van alle afvalstromen heeft de gemeente Nieuwkoop uitbesteed. De afvalstromen gft-afval, restafval, grof huishoudelijk afval, glas en KCA worden via een dienstver-

leningsovereenkomst ingezameld door Cyclus NV. Oud papier en karton wordt ingezameld door verenigingen, instellingen en scholen en in een deel van het buitengebied door Cyclus NV. Textiel wordt viermaal per jaar aan huis ingezameld door charitatieve instellingen en daarnaast zijn er enkele textielcontainers van charitatieve instellingen verspreid door de gemeente. De verwerking van de overige afvalstromen gebeurt via bilaterale overeenkomsten met Cyclus NV.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt kort ingegaan op het nationale en Europese beleidskaders en regelgeving. In hoofdstuk 3 worden enkele belangrijke thema's en beleidsinstrumenten belicht. Die thema's en beleidsinstrumenten spelen een belangrijke rol bij de sturing van het afvalbeleid.

In hoofdstuk 4 wordt per afvalstroom de huidige situatie beschreven en geanalyseerd. Op basis van de in hoofdstuk 3 genoemde ambities, worden maatregelen voorgesteld.

In hoofdstuk 5 wordt tenslotte ingegaan de financiële consequenties van het beleid in de planperiode 2009 tot 2013.

2 Beleidskaders

2.1 Europees afvalbeleid

Het Nederlandse afvalbeleid wordt steeds meer bepaald door Europese afvalwetgeving. De afvalkaderrichtlijn geeft het Europese raamwerk voor het beheer van afvalstoffen. Met de inwerkingtreding van de Richtlijn betreffende afvalstoffen (Richtlijn 75/442/EG, gewijzigd door richtlijn 91/156/EEG respectievelijk beschikking 96/350/EG) werden de basisbegrippen afvalstof, verwijdering, nuttige toepassing en andere afvaltermen binnen de Europese Unie geharmoniseerd en de algemene uitgangspunten en kaders voor het afvalbeheer voor lidstaten vastgelegd. De kaderrichtlijn verplicht lidstaten om:

- Maatregelen te nemen ter bevordering van preventie of de vermindering van de productie en de schadelijkheid van afvalstoffen;
- Maatregelen te nemen ter bevordering van nuttige toepassing van de afvalstoffen door recycling, hergebruik, terugwinning dan wel andere handelingen gericht op het verkrijgen van secundaire grondstoffen of het gebruik van afvalstoffen als energiebron;
- Ervoor te zorgen dat de nuttige toepassing of de verwijdering van de afvalstoffen plaatsvindt zonder gevaar voor de gezondheid van de mens en dat procedés of methoden worden vermeden die nadelige gevolgen hebben voor het milieu;
- Bevoegde instanties aan te wijzen die uitvoering geven aan het opstellen van afvalbeheerplannen;
- Met bevoegde instanties de registratieplicht en vergunningverlening voor afvalverwerkinginrichtingen in overeenstemming te brengen met de voorwaarden van de kaderrichtlijn;
- De nodige maatregelen te nemen om vervoer van afvalstoffen, die niet in overeenstemming is met deze afvalbeheerplannen, te voorkomen;
- De kosten voor de verwijdering van afvalstoffen in overeenstemming met het beginsel “de vervuiler betaalt” voor rekening te laten komen van de houder die afvalstoffen afgeeft aan een afvalinzamelaar en/of een voorgaande houder of de producent van het product dat tot ontstaan van de afvalstoffen heeft geleid.

Met deze laatste bepaling is een basis gelegd voor de invoering van de zogenaamde producentenverantwoordelijkheid voor afvalstoffen.

2.2 Nationaal afvalbeleid

2.2.1 Wet milieubeheer en uitvoeringsbesluiten

De belangrijkste wettelijke basis voor het afvalstoffenbeleid is de Wet milieubeheer. De gemeentelijke inzameltaak voor huishoudelijk afval is beschreven in hoofdstuk 10 “Afvalstoffen” van de Wet milieubeheer en bijbehorende uitvoeringsbesluiten.

Nederlandse gemeenten hebben op grond van de Wet milieubeheer een wettelijke zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk afval. Groente-, fruit- en tuinafval dient daarbij in ieder geval afzonderlijk te worden ingezameld. De gemeente kan bij verordening afwijken van deze verplichting indien het belang van een doelmatig beheer van huishoudelijk

afval dat eist, bijvoorbeeld om redenen van de gft-kwaliteit, kostenniveau en milieuhygiëne. Daarnaast zijn gemeenten verplicht grof huishoudelijk afval aan huis in te zamelen. In de Wet milieubeheer is echter geen (verplichte) inzamelfrequentie aangegeven, het bieden van een minimale faciliteit is voldoende. Ook moeten gemeenten een locatie inrichten waar inwoners grof huishoudelijk afval kunnen wegbrengen.

De wet is op 8 mei 2002 aangepast op basis van de adviezen van de commissie-Epema. De commissie adviseerde in 1996 over een nieuwe afvalverwijderingsstructuur. Door de aanpassing van de Wet milieubeheer kreeg onder meer het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) een wettelijke basis.

Er zijn plannen de bestaande wettelijke inzamelplicht voor gft-afval te verruimen. Momenteel is een AMvB in voorbereiding voor deze wetswijziging. Gemeenten krijgen daarmee meer mogelijkheden om de inzamelfrequentie te bepalen of om te besluiten alleen bepaalde fracties van het gft-afval gescheiden te verzamelen (bijvoorbeeld het tuinafval).

2.2.2 Landelijk Afvalbeheerplan (LAP)

Volgens de Wet milieubeheer is de Minister van VROM verplicht om ten minste eenmaal in de vier jaar een afvalbeheerplan op te stellen. De minister doet dat in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP). Het eerste Afvalbeheerplan, LAP I, is op 3 maart 2003 in werking getreden. Het geeft een doorkijk tot het jaar 2012. Het plan is in 2004, 2005 en 2007 gewijzigd. In het plan wordt aangegeven wat de hoofdlijnen zijn van het beleid voor afvalpreventie en afvalbeheer, hoe die hoofdlijnen voor afzonderlijke afvalstoffen zijn uitgewerkt, wat de benodigde capaciteit van bepaalde beheersvormen is en wat het beleid is voor grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen.

Alle overheden moeten rekening houden met het LAP. Deze verplichting vloeit voort uit artikel 10.14 van de Wet milieubeheer. In het LAP wordt aan gemeenten de verplichting gesteld zich maximaal in te zetten voor preventie van het ontstaan van afval, zowel bij particulieren als bedrijven en voor verbetering van de gescheiden afvalinzameling.

Via het LAP zijn gemeenten verplicht papier en karton, glas, textiel, klein chemisch afval en elektr(on)ische apparaten afzonderlijk in te zamelen. Gemeenten mogen zelf bepalen hoe ze de inzameling vormgeven. Tenslotte dient te worden vermeld dat de gemeenteraad op grond van de Wet milieubeheer kan besluiten tot het afzonderlijk verzamelen van andere dan de hierboven genoemde afvalstromen.

Een belangrijk doel van het LAP is meer preventie en nuttige toepassing en minder verbranden en storten van afval. De doelstelling van het LAP is dat in 2006 landelijk 60 % van het huishoudelijk afval nuttig zou worden toegepast. Hiervan zou 55 % aan de bron gescheiden moeten worden en 5 % beschikbaar moeten komen via nascheiding van het (grof) huishoudelijk afval. De landelijke doelstelling van 55 % bronscheiding is in 2002 door het voormalige Afval Overleg Orgaan (thans SenterNovem Uitvoering Afvalbeheer) vertaald in gedifferentieerde taakstellingen gebaseerd op zogenaamde stedelijkheidsklassen. De overweging bij deze differentiatie was dat het voor kleinere gemeenten eenvoudiger is om een hogere respons bij de gescheiden afvalinzameling te halen dan voor grotere, meer

stedelijke gemeenten. Nieuwkoop behoort tot de stedelijkheidsklasse 5 (niet stedelijk). Dit betekent dat in Nieuwkoop in 2006

60 % van het huishoudelijk afval aan de bron gescheiden had moeten worden. Aan die doelstelling komt Nieuwkoop nog niet helemaal tegemoet. Het scheidingspercentage bedroeg in 2007 56%.

	taakstelling	richtlijn stedelijkheidsklasse 5 (in kg/inw)
gft-afval	55%	140
papier en karton	75%	95
glas	90%	23
textiel	50%	5
kca	90%	2
wit- en bruingoed	90%	
grof huishoudelijk afval		75%

De doelstelling voor bronscheiding is uitgesplitst naar taakstellingen voor afzonderlijke afvalstromen. Deze taakstellingen, uitgedrukt in percentages, zijn op hun beurt weer vertaald naar zogenaamde richtlijnen, uitgedrukt in kilogram per inwoner die verschillen per stedelijkheidsklasse (zie tabel). Voor grof huishoudelijk afval is alleen een richtlijn opgenomen uitgedrukt in een percentage.

In 2008 is het beleidsplan LAP 2 in concept gereed gekomen. Naar verwachting zal dit plan, met afvalbeleid voor de periode 2009 tot 2015, medio 2009 in werking treden. Het plan bevat geen aanscherpingen met betrekking tot de scheidingsdoelstellingen. Een belangrijk nieuw element in het LAP 2 is het ketenbeleid, d.w.z. het beleid dat de afvalproblematiek van producten en materialen beschouwt in de keten van grondstof tot afvalstof.

2.2.3 Besluit beheer verpakkingen en papier en karton

Vanaf 1991 kennen we in Nederland verpakkingsconvenanten. Het laatste Convenant Verpakkingen III is per 1 januari 2006 vervangen door bepalingen in het Besluit beheer verpakkingen en papier en karton voor wat betreft inname, preventie en hergebruik. Producenten zijn verantwoordelijk voor de gescheiden inzameling en inname van papier, glas, hout, kunststoffen en metalen. Voor gemeenten verandert er in de praktijk weinig. Zij behouden de regie, worden via centraal afgesloten overeenkomsten ingezet door het verpakkende bedrijfsleven voor de afvalinzameling en krijgen hiervoor een financiële vergoeding.

De VNG, het bedrijfsleven en het ministerie van VROM hebben op 27 juli 2007 een raamovereenkomst ondertekend over de aanpak van zowel het verpakkingsafval als het zwerfafval. Het verpakkende bedrijfsleven is verantwoordelijk voor het halen van de recyclingdoelstellingen. De gemeente organiseert de inzameling en blijft eigenaar van de papieren, kartonnen, glazen en metalen verpakkingen. Bij de kunststofverpakkingen gaat het eigendom over naar het verpakkende bedrijfsleven. De gemeenten ontvangen een gegarandeerde vergoeding voor de gescheiden inzameling van verpakkingsafval uit het huishoudelijk afval.

Naar aanleiding van de raamovereenkomst is een akkoord gesloten tussen de VNG en het verpakkende bedrijfsleven. Dit akkoord heeft tot doel om de vergoeding van de kosten voor het inzamelen en verwerken van verpakkingsafval voor de gemeenten te regelen. Inmiddels is er duidelijkheid over de vergoeding voor de inzameling van kunststofverpakkingen.

In mei 2008 hebben VNG en het verpakkend bedrijfsleven vertegenwoordigt in de Stichting Nedvang overeenstemming bereikt over het uitvoerings- en monitoringprotocol. In september 2008 hebben het ministerie van VROM, de VNG en het verpakkende bedrijfsleven overeenstemming bereikt over nascheiding van kunststof afval.

In januari 2009 hebben de VNG en het Nedvang een akkoord bereikt over de vergoeding voor de gescheiden inzameling van kunststof verpakkingsafval (bronscheiding). De vergoeding bedraagt 475 euro per ton ingezameld kunststof verpakkingsafval. De vergoeding voor nascheiding wordt vóór 1 juli 2009 definitief vastgesteld. Gemeenten die kunststof verpakkingsafval apart inzamelen (bronscheiding), ontvangen bovendien in 2009 een extra vergoeding van in totaal 1,08 euro per inwoner. Daarnaast is een transportkostenvergoeding afgesproken van 1,50 euro per ton per kilometer.

Op de inzameling van kunststofverpakkingen wordt verder ingegaan in § 4.5.

2.3 Regionaal afvalbeleid

In regionaal verband is in 2002 een meerjarenbeleidsplan opgesteld. Dit plan liep in 2007 af en is daarna voortgezet in het plusproject in het kader van de subsidieregeling aanpak milieudrukvermindering (SAM). Het plusproject is in de Cyclusregio medio vorig jaar afgerond.

Vanaf de start van het plusproject in 2005, hebben de drie voormalige gemeenten geparticipeerd in het plusproject en na 2007 is de deelname overgegaan naar de nieuwe gemeente Nieuwkoop.

In dit project zijn door de gemeenten diverse flankerende maatregelen ingezet, zoals voorlichting, stimulerende maatregelen en handhaving. Een inwonersonderzoek en sorteeranalyses maken onderdeel uit van het plusproject. Voor het inwonersonderzoek is bij 3.000 huishoudens een enquête uitgezet met vragen over de afvalinzameling. Bij het schrijven van dit afvalbeleidsplan is gebruik gemaakt van de uitkomsten van zowel het inwonersonderzoek als de sorteeranalyses.

Op dit moment is een nieuw meerjarenbeleidsplan in voorbereiding. Een eerste concept zal in mei 2009 in het ambtelijke en bestuurlijk overleg van Cyclus worden behandeld.

3 Gemeentelijk afvalbeleid 2009 - 2013

Om inzicht te krijgen in de prestaties van de gemeente met betrekking tot de afvalinzameling en -scheiding, worden iedere twee jaar afvalsorteeranalyses uitgevoerd. De sorteeranalyses hebben ook plaatsgevonden in het kader van het plusproject huishoudelijk afval. Eveneens is in 2008 een inwonersenquête uitgevoerd.

De uitkomsten van afvalsorteeranalyses en de inwonersenquête, vormen een basis voor de te bepalen ambities en doelstellingen voor de periode 2009-2013. Daarnaast is er een aantal beleidsthema's, waaronder afvalpreventie, kwaliteit van de voorzieningen en dienstverlening en energie en duurzaamheid. Verder zijn er beleidsinstrumenten die kunnen worden ingezet om de ambities te bereiken. Dit zijn communicatie, handhaving, de afvalstoffenheffing (al of niet met tariefdifferentiatie) en monitoring.

3.1 Ambities

Het ambitieniveau met betrekking tot afvalscheiding van de gemeente Nieuwkoop wordt gekoppeld aan de doelstellingen van het LAP (zie paragraaf 2.2). Dat betekent dat van een niet stedelijke gemeente als Nieuwkoop wordt verwacht dat 60 % van al het huishoudelijk afval aan de bron wordt gescheiden. Nieuwkoop stelt zich

<i>gegevens in kg per inwoner</i>	resultaat 2007	ambities 2013	verbetering
gft-afval	121	140	19
papier en karton	80	95	15
glas	22	23	1
textiel	4	5,0	1,2
kca	2	2,0	0,3
grof huishoudelijk afval	73%	75%	2%
bronscheiding totaal	56%	60%	4%

ten doel in 2013 te voldoen aan deze doelstelling. In 2007 is in Nieuwkoop gemiddeld 56 % bronscheiding gerealiseerd. Zoals is aangegeven in § 2.2, zijn de taakstellingen voor de diverse afvalstromen vertaald naar zogenaamde richtlijnen, uitgedrukt in kilogram per inwoner. Voor grof huishoudelijk afval is de richtlijn uitgedrukt in een percentage.

In de tabel hiernaast zijn de richtlijnen uit het LAP en dus de doelstellingen voor de gemeente Nieuwkoop voor 2013, vergeleken met de inzamelresultaten van 2007.

3.2 Beleidsthema's

3.2.1 Afvalpreventie

Afvalpreventie gaat in de beheersvolgorde die in de Wet milieubeheer is vastgelegd: preventie, nuttige toepassing in de vormen van productgebruik en materiaalhergebruik en tenslotte verbranden en storten.

Met afvalpreventie zijn de meeste kosten te besparen, omdat in dat geval wordt voorkomen dat afval ontstaat dat moet worden ingezameld en verwerkt. In het preventiebeleid staat gedragsverandering centraal. Communicatie speelt een belangrijke rol bij het voorkomen dat afval ontstaat.

Het is voor de gemeente moeilijk invloed uit te oefenen op het gedrag van de burger, met als doel afval te voorkomen. Consumentengedrag is vanuit de positie van de gemeente

nauwelijks te sturen. Door gerichte communicatie kan de gemeente proberen inwoners te beïnvloeden, maar over het algemeen zijn de resultaten daarvan gering. Pas wanneer de consument direct wordt geconfronteerd met de gevolgen van het gedrag, is verandering te bereiken. Zo kan een gedifferentieerde afvalstoffenheffing (tariefdifferentiatie), waarbij meer afval leidt tot meer kosten voor de consument, een financiële prikkel vormen die resulteert in een ander gedrag (zie § 3.3.3).

3.2.2 Kwaliteit voorzieningen en dienstverlening

Om de ambities van de gemeente op het gebied van serviceverlening naar de burger te realiseren, wordt binnen de gemeente het programma Dienstverlening uitgevoerd. Afvalverwijdering is een belangrijk onderwerp als het gaat om de dienstverlening naar de inwoners. De serviceverlening met betrekking tot de afvalinzameling maakt overigens geen direct onderdeel uit van het Programma Dienstverlening.

De wijze waarop de afvalinzameling wordt uitgevoerd, dat wil zeggen de dienstverlening, is van invloed op het afvalscheidingsgedrag. Aspecten die hierbij een rol spelen, zijn het wel of niet tijdig ophalen en/of ledigen, het wel of niet goed terugzetten van containers, het wel of niet achterlaten van rommel op straat, de klantgerichtheid van de inzamelaar, de openingstijden van het afvalbrenghstation, de wijze van klachtenregistratie en afhandeling, de communicatie en het wel of niet raadplegen van inwoners bij beleidskwesties of de uitvoering.

Omdat de kwaliteit van de dienstverlening zo'n bepalende rol speelt bij het gedrag van de burger en daarmee indirect van invloed is op de afvalscheiding, is het belangrijk bij de uitvoering van de inzameling van de diverse afvalstromen expliciet rekening te houden van de serviceverlening. Dat kan door regelmatig de inwoners te raadplegen en te bevragen op hun ervaringen. Het aspect serviceverlening wordt in dit plan om die reden betrokken bij de uitwerking van het gemeentelijk beleid in hoofdstuk 4 en komt ook terug in § 3.3.4.

3.2.3 Energie en duurzaamheid

In het Landelijk Afvalbeleidsplan komt naar voren dat het opwekken van energie uit gft-afval in alle onderzochte opties voor gescheiden ingezameld gft-afval een lagere milieubelasting met zich meebrengt dan de huidige praktijk van composteren. Bio-energie levert de grootste bijdrage aan de productie van duurzame energie. Hiernaast is een toenemende belangstelling voor de inzet van energieretrouwwinning uit gft-afval. Dit wordt veroorzaakt door onder meer de inspanningen van de Nederlandse overheid op het gebied van duurzame energie en klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen binnen gemeenten.

Het gft-afval van gemeente Nieuwkoop wordt verwerkt tot compost in de regionale composteerinrichting Ster Compost in Alphen aan den Rijn. Er zijn nog geen plannen om energie uit het gft-afval terug te winnen.

Het huishoudelijk restafval uit Nieuwkoop wordt verbrand in de verbrandingsinstallatie van Essent (RWE) in Moerdijk. Bij de verbranding wordt energie voor de omliggende industrie en elektriciteit teruggewonnen.

Bij de inkoop van materiaal ten behoeve van de afvalinzameling dient 'duurzaamheid' een belangrijk criterium te zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan de inkoop van voertuigen uitgerust met voorzieningen om de uitstoot van stof- en roetdeeltjes te voorkomen. De gemeente Nieuwkoop heeft de afvalinzameling uitbesteed en heeft hierop een beperkte invloed. Wij zullen bij Cyclus voor dit onderwerp aandacht te vragen via het periodiek overleg van ambtenaren en bestuurders (ARA-A en ARA-B).

3.3 Beleidsinstrumenten

3.3.1 Communicatie

Communicatie speelt van oudsher een belangrijke rol bij de uitvoering van het afvalbeleid. De communicatie wordt niet alleen ingezet om de inwoners te informeren over het wel en wee van de afvalinzameling maar is vooral ook gericht op het gedrag. Communicatie moet er op zijn gericht om mensen tot het gewenste gedrag te bewegen en ze niet uitsluitend aan te spreken op milieugedrag.

Het afvalscheidingsgedrag van de burger bestaat uit drie factoren: motivatie (er voor gemotiveerd zijn om mee te doen), capaciteit (kennis, inzicht in het nut van de gescheiden afvalinzameling) en gelegenheid (het daadwerkelijk kunnen meedoen met de gescheiden afvalinzameling, fysieke mogelijkheden, hindernissen, tijdstippen, e.d.).

Alle drie de factoren moeten in voldoende mate aanwezig zijn bij de inwoner om een optimaal scheidingsgedrag te bereiken. De essentie van deze benadering is dat alle drie de factoren in gelijke mate op peil gehouden moeten worden. Het geven van voorlichting zonder dat gelijktijdig wordt gewerkt aan gelegenheid tot afvalscheiding en omgekeerd blijft zonder resultaat.

In het kader van het regionale plusproject is de communicatiecampagne 'Afvalscheiden, goed bezig!' uitgevoerd. Uit het inwonersonderzoek blijkt dat Bas de Bij, het beeldmerk dat voor de campagne is geïntroduceerd, door de inwoners matig is ontvangen. Het gemiddelde rapportcijfer is 6,4.

Verder blijkt dat 70 % van de inwoners de posters met Bas de Bij niet heeft gezien. De afvalnieuwsbrieven zijn wel opgevallen, 66 % van de inwoners weet dat er afvalnieuwsbrieven zijn verschenen en 56 % weet dat er op de gemeentelijke pagina artikelen over afval hebben bestaan.

De vraag hoe men zich informeert over afvalzaken is als volgt beantwoord:

• via de afvalkalender	96 %
• via het Witte Weekblad	73 %
• via de gemeentegids	25 %

Uit het inwonersonderzoek kan worden afgeleid dat de gemeente in de toekomst het beste de aandacht van inwoners kan vragen via de afvalkalender, de gemeentelijke pagina en in afvalnieuwsbrieven. Het team Communicatie van de afdeling Bedrijfsondersteuning speelt

**Afvalscheiden,
goed bezig!**

een ondersteunende rol om in de communicatie naar de inwoners structuur aan te brengen, door het opstellen van een communicatie-uitvoeringsplan. Op die wijze worden de communicatie-uitingen planmatig uitgevoerd.

Uiteraard is het ook noodzakelijk de communicatie te koppelen aan de maatregelen in de komende planperiode. Andere onderwerpen voor de communicatie zijn onder andere: tips om stankoverlast in de zomer en het vastvriezen van afval in de winter te voorkomen, tips voor afvalpreventie, het melden van inzamelresultaten na een sorteeraanlyse, wijzen op de mogelijkheid van en geven van tips over compostering van tuinafval, enz.

Indien nodig worden ook andere communicatiemiddelen worden ingezet. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangehaakt bij regionale en landelijke acties.

Beleid en maatregelen 2009 – 2013

maatregelen

- Opstellen van een communicatieplan met als doel de communicatie gestructureerd aan te pakken.
- Jaarlijkse communicatiemiddelen ontwikkelen als uitwerking van het communicatie-uitvoeringsplan

Kosten en uren

<i>maatregel</i>	jaarlijkse besparing bij halen doelstelling	jaarlijkse besparing	kosten	i/s inv	benodigde uren	s/i	planning
Communicatie							
Opstellen communicatieplan					60 (BOR) 40 (BO)	i	2009
Uitvoering communicatie					150 (BOR) 30 (BO)	s	2009 - 2013

3.3.2 Handhaving

Toezicht en handhaving zijn belangrijke instrumenten in de realisatie van een betere afvalscheiding. De inzet van een Buitengewoon Opsporingsambtenaar was voorzien in het kader van het plusproject. Hieraan is echter nog geen uitvoering gegeven. Om het beleid te doen slagen is echter een effectieve handhaving onontbeerlijk. De afvalstoffenverordening biedt hiervoor de handvatten. De afdeling Vergunningen, Voorzieningen en Handhaving (VVH) kan in de ondersteuning van de afdeling Beheer Openbare Ruimte een belangrijke meerwaarde leveren aan een adequate handhaving.

Handhaven heeft de meeste zin als er een preventieve werking van uitgaat, bijvoorbeeld wanneer bekend is dat inwoners een sanctie krijgen bij het illegaal dumpen van afval. Een nieuw instrument voor de gemeenten per 1 januari 2010 is de bestuurlijke boete of de be-

stuurlijke strafbeschikking, op grond van de Wet OM-afdoening. De keuze voor het al dan niet inzetten van (één van deze) middelen is aan de gemeente.

Voor welke overtredingen een bestuurlijke boete dan wel bestuurlijke strafbeschikking precies mogelijk zal zijn, is vastgelegd in het Besluit bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte (ook wel bekend als de 'kleine ergernissen-regeling'. Het is de vraag of en in hoeverre de nieuwe sancties een effectief handhavingsinstrument blijken voor de gemeente. De bestuurlijke boete mag maximaal € 340,- bedragen. De opbrengst gaat weliswaar naar de gemeente, maar de afhandelingskosten zullen de opbrengsten al snel overstijgen. Boetes op een bestuurlijke strafbeschikking vloeien in 's Rijks kas. Bovendien is met het opleggen van een boete de overtreding niet ongedaan gemaakt. Voor handhaving van overtredingen met betrekking tot afval in het dan ook zeer de vraag of de bestuurlijke geschikt is. In het tweede kwartaal van 2009 zal binnen de gemeente een besluit worden genomen over de eventuele toepassing van de bestuurlijke boete of de keuze voor de bestuurlijke strafbeschikking.

Om de handhaving gestructureerd te kunnen oppakken wordt een handhavingplan opgesteld. In dit plan wordt de samenwerking tussen de afdelingen Beheer Openbare Ruimte en Vergunningen, Voorzieningen en Handhaving en de taakverdeling duidelijke vastgelegd. Inhoudelijk worden in dit plan handhavingsthema's uitgewerkt en komen onderwerpen aan de orde als: het te vroeg buiten zetten van minicontainers, toezien op het schoonhouden van de omgeving bij ondergrondse containers, juist aanbieden van gft-afval, onderzoeken van illegale dumpingen, etc., etc.

Beleid en maatregelen 2009 – 2013

maatregelen

- Maken en vastleggen van duidelijke afspraken over een handhavingsaanpak tussen BOR en VVH, met als doel de handhaving gestructureerd aan te pakken.

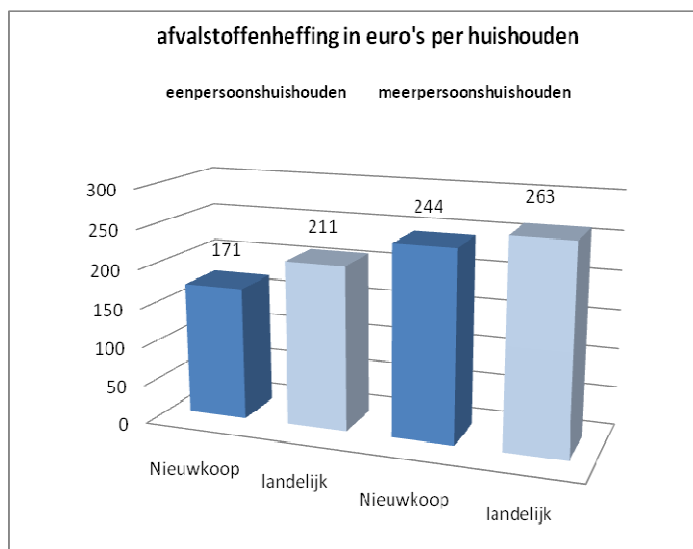
Kosten en uren

<i>maatregel</i>	jaarlijkse besparing bij halen doelstelling	jaarlijkse besparing	kosten	i/s inv	benodigde uren	s/i	planning
Handhaving							
Opstellen handhavingplan					32 (BOR) 32 (VVH)	s	2010
Uitvoering handhaving					100 (VVH) 24 (BOR)	s	2009 - 2013

3.3.3 Financiën

3.3.3.1 Afvalstoffenheffing

De kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval worden betaald uit de afvalstoffenheffing. In de gemeente Nieuwkoop is de hoogte van de afvalstoffenheffing gekoppeld aan de grootte van het huishouden. De tarieven 2008 van de gemeente Nieuwkoop (afgerond op hele getallen) zijn in de figuur hiernonder weergegeven en vergeleken met de gemiddelde afvalstoffenheffing in Nederland 2007. De tarieven in Nieuwkoop liggen lager dan de gemiddelde tarieven in Nederland. Uit de vergelijking blijkt dat vooral het tarief voor eenpersoonshuishoudens in Nieuwkoop relatief laag is. Het verschil is 23 %.

voor de meerpersoonshuishoudens is het verschil ruim 7 % tussen het Nieuwkoopse tarief en het gemiddelde in Nederland.

In de gemeente Nieuwkoop is de afvalstoffenheffing nu geen kostendekkend tarief. Ongeveer 84% van de kosten voor de afvalverwijdering wordt gedekt met de afvalstoffenheffing. De overige kosten worden gedekt uit de algemene middelen.

Kosten die de gemeente maakt voor het opruimen van zwerfafval worden niet verrekend met de afvalstoffenheffing. De Minister van VROM heeft een wetsvoorstel in voorbereiding, waarmee zwerfvuil voortaan wordt beschouwd als huishoudelijk afval. Het wetsvoorstel maakt het de gemeenten mogelijk alle kosten voor het opruimen en verwerken van zwerfafval voortaan in de grondslag voor de afvalstoffenheffing mee te nemen. De kosten voor de inzameling van zwerfafval komen nu gedeeltelijk ten laste van het product Groen en Recreatieve voorzieningen.

3.3.3.2 Tariefdifferentiatie

Het koppelen van de hoogte van de afvalstoffenheffing aan de grootte van het huishouden komt niet tegemoet aan het principe 'de vervuiler betaalt', omdat een eenpersoonshuishouden niet per definitie minder afval heeft dan een meerpersoonshuishouden. Bovendien gaat van dit systeem geen prikkel uit voor preventie of afvalscheiding. Elk huishouden betaalt immers een van te voren vastgesteld bedrag, ongeacht het afvalaanbod.

Tariefdifferentiatie, ook wel diftar, wil zeggen dat gemeenten een afvalstoffenheffing in rekening brengen die afhankelijk is van het afvalaanbod van een huishouden. Tariefdifferentiatie is door gemeenten vooral ingevoerd om burgers financieel te prikkelen afval te voor-

komen en meer afval te scheiden. Het wordt vooral toegepast in weinig en niet stedelijke gemeenten. In 2007 had 33 % van de Nederlandse gemeenten een bepaalde vorm van tariefdifferentiatie ingevoerd.

Er zijn verschillende vormen van tariefdifferentiatie: differentiatie op basis van volume en frequentie, differentiatie op basis van gewicht en differentiatie op basis van gewicht en frequentie.

Bij tariefdifferentiatie op basis van volume-/ frequentie is het aantal malen dat men een container aanbiedt bepalend. De burger betaald dus naar het aantal aanbiedingen. De frequentie wordt gemeten door middel van registratieapparatuur op het inzamelvoertuig. De hoogte van de afvalstoffenheffing wordt afhankelijk gesteld van het formaat minicontainer dat inwoners kunnen kiezen in combinatie met een afrekening op basis van het aantal keren dat de container wordt geleegd.

Het grootste voordeel van het frequentiesysteem is het verminderde aantal aangeboden containers per inzamelronde, waardoor de inzamelkosten kunnen worden beperkt. Dit betekent overigens wel dat de kwaliteit van het aangeboden gft-afval onder druk staat (langer bewaren) en de containers per definitie zwaarder worden als gevolg van aanstampen van afval. Dit laatste vormt een extra belasting voor de beladers (dit geldt overigens niet bij de inzet van zijbeladers).

Het frequentiesysteem is ook goed toepasbaar bij collectieve voorzieningen zoals ondergrondse verzamelcontainers. Een belangrijk voordeel richting toekomst is het feit dat dit systeem in latere instantie zonder veel extra moeite kan worden omgezet in een gewichtsregistratiesysteem.

Bij tariefdifferentiatie op basis van gewicht, is de heffing afhankelijk van de aangeboden gewichtshoeveelheid gft- en restafval. Het gewicht wordt gemeten door weegcellen en afgelezen door registratieapparatuur op het inzamelvoertuig. In dit systeem wordt het meest duidelijk een relatie gelegd tussen de verwerkingskosten en het principe 'de vervuiler betaalt'.

Het wegen en registreren van het individuele aanbod bij verzamelcontainers is echter gecompliceerd en technisch gezien nog onbetrouwbaar en kostbaar.

Het systeem op basis van gewicht en frequentie combineert tariefdifferentiatie naar aanbiedfrequentie met een afrekening op basis van de aangeboden gewichtshoeveelheid. Doordat inwoners elke keer als men een container aanbiedt stilstaan bij de kosten ervan, is de stimulans tot preventie en scheiding van afval nog groter dan bij een systeem dat slechts is gebaseerd op gewicht. De weeg-/ registratie-apparatuur op de inzamelvoertuigen is gelijk aan een gewichtssysteem. Bij verzamelcontainers spelen dezelfde problemen als bij tariefdifferentiatie op basis van gewicht.

Een beperkt aantal gemeenten, waaronder Nieuwerkerk aan den IJssel in de Cyclusregio, hanteren een methode met zogenaamde "dure zakken". Het afval, zowel rest- als gftafval, wordt door de bewoners gescheiden aangeboden in zakken. De afvalstoffenheffing is verrekend in de aankooprijks van de zakken. Het systeem is eenvoudig en goedkoop, omdat

niet hoeft te worden geïnvesteerd in minicontainers. Het systeem heeft ook enkele belangrijke nadelen. Arbotechnisch is het systeem ongunstig en het levert meer zwerfvuil op straat op. Bovendien is de opslag van het afval door de bewoners lastig. De nadelen van het systeem zijn voor een aantal gemeenten aanleiding geweest over te stappen op een ander systeem.

In gemeenten die tariefdifferentiatie hebben ingevoerd, worden forse reducties van de ingezamelde hoeveelheid gft- en restafval behaald. Deze kunnen voor restafval variëren van minimaal 15 % tot maximaal 40 %, afhankelijk van de gekozen variant en de mate van verstedelijking van de gemeente. Uit praktijkervaringen in andere gemeenten blijkt dat bij de introductie van tariefdifferentiatie er meer papier, glas, textiel, overige huishoudelijke droge componenten (blik, kunststof flacons en drankenkartons) en grof huishoudelijke afvalstoffen (vooral tuinafval, puin en hout) apart worden gehouden.

Invoering van tariefdifferentiatie levert uiteraard ook forse kostenbesparingen op. De baten worden gevormd door de verminderde kosten voor de verwerking van gft- en restafval als gevolg van een verminderd aanbod, evenals extra aanbod van papier, textiel en glas. Verder zijn er kostenvoordelen als gevolg van een lager aanbiederpercentage van de containers. Bij volume-/ frequentie en gewicht-/ frequentie kunnen de inzamelkosten met circa 10 % naar beneden. Bij gewicht is een besparing op de inzamelkosten mogelijk van circa 5 %. Natuurlijk moet bij de invoering van tariefdifferentiatie, moet wel rekening worden gehouden met de nodige investeringen (chips, software, registratie-apparatuur, etc.). Bij de variant volume/ frequentie zouden de besparingen op de verwerkingskosten in de Nieuwkoopse situatie kunnen oplopen tot circa € 170.000,- op jaarbasis.

Beleid en maatregelen 2009 – 2013

Het is te overwegen op termijn toe te groeien naar een kostendekkend tarief. Een eerste maatregel kan zijn om de tarieven in de komende planperiode in stappen te verhogen tot het landelijk gemiddelde. Door de afvalstoffenheffing in Nieuwkoop te verhogen naar het landelijk gemiddelde nemen de jaarlijkse inkomsten toe met ruim € 250.000,-. De dekking neemt bij deze verhoging van de afvalstoffenheffing (op basis van de lasten van de begroting 2009) toe tot 94 % van de kosten voor de afvalverwijdering.

In verband met wetswijziging, op grond waarvan zwerfafval voortaan wordt beschouwd als huishoudelijk afval, en mogen worden betrokken bij de grondslag voor de afvalstoffenheffing, worden de kosten voor de inzameling van zwerfafval ten laste gebracht van de productgroep Afvalinzameling en -verwerking. De totale jaarlijkse kosten voor de inzameling van zwerfafval bedragen ruim € 13.000,-.

Om te komen tot een kostendekkendheid van 100 % is een verdere verhoging van de heffing noodzakelijk of een daling van de kosten. Bij de huidige wijze van afvalverwijdering en inzet van instrumenten is dit niet eenvoudig te bereiken. De inwoners zullen om een forse verlaging van het afvalaanbod te bereiken, meer geprikkeld moeten worden om minder afval aan te bieden. Tariefdifferentiatie biedt daartoe goede mogelijkheden.

Wanneer er voor wordt gekozen om het aanbod aan restafval substantieel terug te dringen en daarmee ook de lasten te verlagen, is het feitelijk onontkoombaar om tariefdifferentiatie in te voeren.

Maatregelen

- De afvalstoffenheffing binnen de planperiode stapsgewijs verhogen tot het landelijk gemiddelde.
- Vanaf 2010 de kosten die gemoeid zijn met het verzamelen en afvoeren van zwerfafval betrekken bij de grondslag voor de afvalstoffenheffing;
- Uitvoeren van een onderzoek naar de invoering van tariefdifferentiatie.

Kosten en uren

<i>maatregel</i>	jaarlijkse besparing bij halen doelstelling	jaarlijkse besparing	kosten	i/s inv	benodigde uren	s/i	planning
afvalstoffenheffing							
verhogen afvalstoffenheffing tot landelijk gemiddelde voor één- en meerpersoons-huishoudens		€ 83.350		s			2010
		€ 166.700		s			2011
		€ 250.040		s			2012
Betrekken van de inzameling van zwerfafval bij de grondslag voor de afvalstoffenheffing		€ 6.000		s			2010
Onderzoek naar tariefdifferentiatie			€ 7.000	i	120	i	2010

3.3.4 Monitoring

Juiste inzamelcijfers zijn de basis voor de evaluatie van het beleid, en geven inzicht in de effecten van het beleid en de vorderingen die worden gemaakt. Daarom is het belangrijk deze gegevens adequaat te registreren en monitoren. De inzamelcijfers worden door Cyclus geleverd. Voor het verbeteren van de afvalmonitoring is het CARS-systeem ontwikkeld, maar nog niet ingevoerd. Om de monitoring goed te kunnen uitvoeren is het van belang dat het CARS-systeem met spoed wordt ingevoerd.

Om inzicht te krijgen in de effecten van het beleid, wordt elke twee jaar een afvalsorteeranalyses uitgevoerd.

Beleid en maatregelen 2009 – 2013

maatregelen

- Bij Cyclus aandringen op de invoering van CARS in 2009;
- Opzetten van een betrouwbare registratie van afvalstromen;
- De bewonersenquête voor de afvalinzameling opnemen in het periodieke klanttevredenheidsonderzoek;
- Eens per twee jaar uitvoeren van sorteeraanlyse en opstellen van effectrapport.

Kosten en uren

<i>maatregel</i>	jaarlijkse besparing bij halen doelstelling	jaarlijkse besparing	kosten	i/s inv	benodigde uren	s/i	planning
monitoring							
Registratie, beheer en analyseren inzamelcijfers					40	s	2009
Uitvoeren van een bewonersonderzoek					32	i	2010
Uitvoeren afvalsorteeranalyses en effectrapportage			€ 4.000	s	16	s	2009 - 2013

4 Analyse huidige situatie en maatregelen

Dit hoofdstuk beschrijft per afvalstroom de huidige situatie met betrekking tot de inzameling- en verwerking. Per afvalstroom wordt beschreven:

- De ambitie voor 2013. Bij de ambitie staat ook vermeld wat er op dit moment apart wordt gehouden. Deze cijfers zijn afkomstig uit de sorteeranalyses en hebben betrekking op 2007.
- Een analyse van de huidige situatie. Dit betreft per afvalstroom:
 - het huidige inzamelsysteem, d.w.z. op welke wijze de afvalstroom wordt ingezameld en verwerkt;
 - het milieuresultaat, d.w.z. de hoeveelheid van een afvalstroom die door de inwoners apart wordt aangeboden. Zo mogelijk wordt aangegeven welke oorzaken ten grondslag liggen aan stijgingen of dalingen van het milieuresultaat in de afgelopen jaren;
 - de service, d.w.z. de mate van dienstverlening die de inwoners ervaren. Deze gegevens zijn gebaseerd op de inwonersenquête die in 2008 is gehouden;
 - de kosten in de huidige situatie, uitgaande van 10.800 huishoudens (aansluitingen).
- Het beleid voor de komende planperiode en de maatregelen die worden getroffen met als doel de ambities te bereiken.

Tevens wordt aangegeven hoeveel uren gemoeid zijn met de maatregel en wat de kosten zijn. Daar waar nodig wordt aangegeven welke afdeling is betrokken, zodat inzicht wordt gegeven in de aan de verantwoordelijke afdeling toe te leveren uren. Voor de geraamde uren geldt dat dit de inzet betekent die moet worden gereserveerd binnen de beschikbare formatie. De geraamde uren leiden niet tot een extra inzet buiten de al aanwezige formatie.

Wanneer maatregelen leiden tot extra lasten, die niet zijn voorzien in de begroting, dan zijn de kosten aangegeven. Daarbij is onderscheid gemaakt in investeringen, incidentele kosten en structurele kosten.

Per afvalstroom zijn ook financiële effecten van het bereiken van de doelstelling aangegeven in de vorm van verwachte lagere structurele lasten.

4.1 Huishoudelijk restafval en gft-afval

4.1.1 Ambitie 2013 voor gft-afval

Taakstelling LAP	55 %
Richtlijn LAP	140 kg per inwoner
Resultaat Nieuwkoop 2007	121 kg per inwoner
Ambitie Nieuwkoop 2013	140 kg per inwoner

4.1.2 Bevindingen analyse huidige situatie

Inzamelsysteem

In de laagbouw hebben inwoners de beschikking over minicontainers, één voor restafval en één voor gft-afval. De containers worden om en om geleegd, de ene week de container voor restafval en de andere week de container voor gft-afval. De minicontainers zijn er in twee volumematen: 140 liter en 240 liter. De meest voorkomende combinatie is een 140 liter container voor gft-afval en een 240 liter voor restafval (basisset). Ongeveer 7 % van het totaal aantal huishoudens heeft een afwijkende combinatie. Deze huishoudens hebben een minicontainer voor restafval van 140 liter en/ of een minicontainer voor gft-afval van 240 liter.

Daarnaast heeft circa 10 % van het totaal aantal huishoudens de beschikking over meer dan één minicontainer voor het aanbieden van restafval en/ of van gft-afval. Inwoners die gebruik maken van extra minicontainers betalen hiervoor een aanvullende heffing.

In de gemeente worden, als gevolg van meerdere herindelingen, diverse typen containers gebruikt. De gemeente beschikt niet over een registratie van de containers.

De huidige minicontainers zijn meer dan 15 jaar oud en economisch afgeschreven. In toenemende mate krijgt de gemeente te maken met kapotte containers, waardoor steeds meer tijd moet worden geïnvesteerd in het omruilen van containers en het vervangen van deksels en wielen.

Landelijk wordt steeds meer gebruik gemaakt van ondergrondse opslagsystemen. Ondergrondse containers combineren een hoog gebruiksgemak voor de burger met een beter straatbeeld. Noch de burger noch de gemeente behoeft rekening te houden met opstelplaatsen voor minicontainers.

De inwoners die gebruik maken van een ondergrondse verzamelcontainer, beschikken over een pasje waarmee ze toegang hebben tot de container. Een nadeel van het gebruik van ondergrondse containers in de hoogbouw is dat de bewoners hun gft-afval niet apart kunnen houden.

In uitzonderlijke gevallen worden ook in laagbouwcomplexen ondergrondse containers toegepast. Een voorbeeld hiervan is de wijk Buytewech Oost, waar uit oogpunt van esthetische overwegingen is gekozen voor ondergrondse opslag. Omdat de bewoners ook een tuin hebben zullen zij wel een minicontainer krijgen voor gft-afval.

In sommige bestaande hoogbouwcomplexen wordt gebruik gemaakt van bovengrondse verzamelcontainers voor zowel rest- als gft-afval. Doordat de containers vrij eenvoudig met standaard sleutels te openen zijn, wordt er op een aantal plaatsen door omwonenden en andere 'afvaltoeristen' illegaal gebruik gemaakt van de verzamelcontainers. Dit wekt irritatie bij de bedoelde gebruikers die hun afval niet kwijt kunnen. Ook leiden bovengrondse afvalcontainers op sommige plaatsen tot het illegaal bijplaatsen van zakken afval en is er rond bovengrondse containers veel meer rommel en zwerfafval.

verwerking van huishoudelijk restafval en gft-afval

De inzameling van huishoudelijk restafval en gft-afval wordt via een dienstverleningsovereenkomst voor 5 jaar verzorgd door Cyclus NV. Voor de verwerking is door de multilaterale samenwerkingsovereenkomst tussen Cyclus NV en 17 gemeenten in Midden Holland en de Rijnstreek een langjarige overeenkomst gesloten met Essent. Het huishoudelijk restafval wordt verbrand bij Essent in Moerdijk, na te zijn overgeslagen bij de afvaloverslag van Cyclus NV in Alphen aan den Rijn.

Milieuresultaat

Het inzamelresultaat voor gft-afval is de afgelopen jaren enigszins verslechterd (-6%). In 2007 is gemiddeld per inwoner 121 kilogram gft-afval apart ingezameld, in 2004 was dat nog 129 kilogram per inwoner. De ontwikkeling is merkbaar bij heel veel gemeenten en er is geen duidelijke aanwijsbare oorzaak voor de terugloop. Mogelijk houdt de afname verband met het feit dat gemeenten minder voorlichting geven over nut en noodzaak van gescheiden inzameling van gft-afval.

Service

In de inwonersenquête geeft meer dan 80 % van de huishoudens aan, dat men tevreden is met de inzamelmogelijkheden voor gft- en restafval. Door de overige circa 20 % zijn de volgende opmerkingen gemaakt:

- de minicontainer voor gft- en restafval moet vaker worden leeggemaakt;
- een grotere of extra container voor gft- of restafval;
- snoeiafval moet vaker worden opgehaald.

In wijken met hoogbouw, waar bovengrondse containers worden toegepast zijn meer klachten over het functioneren van de afvalinzameling en zwerfvuil.

Kosten

In de begroting van 2009 is voor het inzamelen van huishoudelijk restafval en gft-afval een bedrag van € 39,- per huishouden opgenomen. Tot de inzamelkosten behoren, naast de inzamelkosten van Cyclus, ook de kosten voor het personeel, het materieel en de inzamelmiddelen. Met de verwerkingskosten voor beide fracties is in 2009 een bedrag gemoeid van € 106,- per huishouden. De totale kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk restafval en gft-afval komen hiermee op € 145,- per huishouden.

4.1.3 **Beleid en maatregelen 2009 – 2013**

Binnen enkele jaren moeten de huidige minicontainers redelijkerwijs vervangen worden. Dat is tevens een geschikt moment om een overweging te maken over het al of niet invoeren van tariefdifferentiatie. Het is dus verstandig de vervanging van de minicontainers te koppelen aan een besluit over de invoering van tariefdifferentiatie (zie ook § 3.3.3.2)..

Bij het vervangen van de minicontainers, moet ook worden nagedacht over het verbeteren van het containermanagement. Voor een containermanagementsysteem is het noodzakelijk dat alle containers zijn voorzien van een chip. Op basis van de gegevens die zijn vastgelegd in de chip, is het veel eenvoudiger om de containers te beheren, wisselingen bij te houden en het aantal minicontainers per huishouden te registreren. Daarmee wordt het ook veel eenvoudiger om met een kleinere foutmarge de afvalstoffenheffing per huishouden af te stemmen op de maat van de minicontainers en op het aantal minicontainers. Bij de invoering van tariefdifferentiatie maakt het containermanagement automatisch onderdeel uit van het systeem.

De komende jaren worden ondergrondse verzamelcontainers vaker toegepast. Nieuwkoop heeft in vergelijking met andere gemeenten een achterstand bij het toepassen van ondergrondse verzamelcontainers bij hoogbouw. Bij ontwikkellocaties en herontwikkellocaties worden bij hoogbouw alleen nog ondergrondse verzamelcontainers toegepast.

Het toepassen van ondergrondse opslag bij laagbouw is relatief kostbaar. Gelet op de wettelijk verplichte maximale loopafstand van 75 meter, is het aantal huishoudens per ondergrondse container laag. De gemeenteraad kan deze afstand overigens in bijzondere gevallen verhogen tot maximaal 125 meter, maar het serviceniveau daalt dan aanzienlijk. Bij laagbouw bedraagt bij een loopafstand van 75 meter het aantal huishoudens per ondergrondse container 17. De jaarlijkse lasten voor een ondergrondse container én een minicontainer voor gft-afval bedragen dan € 141,- per jaar per huishouden. De kosten voor twee minicontainers bedragen € 49,- per jaar per huishouden. Om ondergrondse containers rendabel te kunnen inzetten moet het aantal huishoudens per ondergrondse container op 35 tot 50 liggen. Gelet op de kosten wordt bij de laagbouw restafval ingezameld met minicontainers, vooral ook omdat in de laagbouw toch nog gft-containers in gebruik zijn vanwege de tuin.

Onderzoek moet uitwijzen of de bovengrondse verzamelcontainers gehandhaafd moeten blijven. Een aantal huishoudens dat nu is aangesloten op de bovengrondse verzamelcontainers heeft op de begane grond een eigen schuur of tuin. Aan de hand van vooraf opgestelde criteria moet worden vastgesteld welke bewoners ook gebruik kunnen maken van minicontainers en op welke plaatsen verzamelcontainers de enige oplossing zijn. Waar dat zo is moeten de bovengrondse verzamelcontainers vervangen kunnen worden door ondergrondse verzamelcontainers. Dit geeft het straatbeeld een verzorgder indruk. Verder is het illegaal gebruik van ondergrondse verzamelcontainers veel minder, waardoor ook de overlast voor de gebruikers afneemt. Bovengrondse afvalcontainers met en pasjessysteem is geen optie.

De hoeveelheid ingezameld gft-afval is in de afgelopen jaren teruggelopen. Landelijk zijn er discussies gevoerd over nut en noodzaak van het apart inzamelen en verwerken van gft-

afval. Er zijn plannen de bestaande wettelijke inzamelplicht voor gft-afval te verruimen. Zoals in paragraaf 2.2.1 al is aangegeven is een AMvB in voorbereiding waarmee gemeenten meer mogelijkheden krijgen om de inzamelfrequentie vast te stellen of om alleen bepaalde fracties van het gft-afval gescheiden te verzamelen.

Voor Nieuwkoop is er geen aanleiding af te zien van het apart verzamelen van gft-afval. De verwerking van gft-afval kost slechts een derde van de verwerking van restafval. Alleen uit oogpunt van de kosten is het nog steeds gunstig gft-afval apart in te verzamelen en te verwerken. Daarnaast blijft het apart verwerken van gft-afval minder milieubelastend dan verbranden. Tenslotte is er tussen de 17 Cyclusgemeenten en Stercompost een langjarige overeenkomst gesloten over de aanlevering van gft-afval.

Bij een deel van de burgers, vooral de tuinbezitters, bestaat de behoefte (grof)tuinafval apart in te leveren. De groene minicontainer biedt in het voor- en najaar, wanneer veel tuinafval vrijkomt, voor veel burgers onvoldoende ruimte. Het in het voor- en najaar apart aan huis ophalen van grof tuinafval kan bijdragen tot een toename van het aandeel gft-afval. Bovendien kan het een bijdrage leveren aan het ontlasten van de afvalbrengstations. De kosten voor het aan huis ophalen van grof tuinafval zijn echter relatief hoog (gerekend moet worden op € 25.000 per jaar bij twee ophaalrondes). Het is wel wenselijk de mogelijkheden om het aan huis verzamelen van grof tuinafval te onderzoeken in relatie met de drukte op de afvalbrengstations (zie ook § 4.7)..

Om het apart houden van gft-afval in de gemeente te bevorderen is het wenselijk hier in de communicatie extra aandacht aan te besteden.

Maatregelen

- Binnen de planperiode de minicontainers vervangen. De vervanging koppelen aan een besluit over het al dan niet invoeren van tariefdifferentiatie;
- Met de vervanging van de minicontainers een containermanagementsysteem in gebruik nemen;
- In de bestaande hoogbouw voor de verzameling van restafval onderzoeken of de verzamelcontainers vervangen kunnen worden door minicontainers. Daar bovengrondse verzamelcontainers noodzakelijk zijn deze vervangen door ondergrondse verzamelcontainers;
- Onderzoek naar het invoeren van het aan huis ophalen van grof tuinafval in voor- en najaar;
- Extra aandacht aan voorlichting over het apart verzamelen en verwerken van gft-afval.

Kosten en uren

<i>maatregel</i>	jaarlijkse besparing bij halen doelstelling	jaarlijkse besparing	kosten	i/s inv	benodigde uren	s/i	planning
Gft- en restafval	€ 30.000						
De huidige minicontainers vervangen			€ 583.000	inv			2011
Containermanagementsysteem in gebruik nemen			€ 15.000	inv			2011
Verzamelcontainers bij hoogbouw vervangen door ondergrondse verzamelcontainers			€ 60.000	inv			2010
Onderzoek naar het invoeren van het aan huis ophalen van grof tuinafval in voor- en najaar.					40	i	2010
Voorlichting gft-afval					32	i	2009

In het kostenoverzicht is voor de investering voor de vervanging van bovengrondse verzamelcontainers rekening gehouden met zes ondergrondse verzamelcontainers. In ontwikkelgebieden worden de investeringen voor de ondergrondse containers meegenomen in de grondexploitatie of exploitatieovereenkomsten.

4.2 Papier en karton

4.2.1 Ambitie 2013

Taakstelling LAP	75 %
Richtlijn LAP	95 kg per inwoner
Resultaat Nieuwkoop 2007	80 kg per inwoner
Ambitie Nieuwkoop 2013	95 kg per inwoner

4.2.2 Bevindingen analyse huidige situatie

Inzamelsysteem

De inzameling van papier en karton wordt uitgevoerd door 21 instellingen, scholen en verenigingen. Deze halen huis aan huis het papier op in de kernen of beheren containers waar bewoners het oud papier kunnen brengen. Cyclus verzorgt de inzameling in het buitengebied van Nieuwveen, Zevenhoven en de Noordse Buurt. De Nederlands Hervormde Gemeente Nieuwkoop en de Hervormde Kerk in Ter Aar, hebben het grootste inzamelgebied en de hoogste inzamelhoeveelheden. De andere instellingen en verenigingen en vooral de scholen, spelen een veel kleinere rol bij de inzameling. Op diverse plaatsen in de gemeente staan papierbakken (totaal 7) van de gemeente. Daarnaast kunnen de inwoners tijdens de openingstijden terecht op de twee afvalbrengstations.

Hoewel er in Nieuwkoop uitzonderlijk veel inzamelaars zijn, is het inzamelsysteem in niet volledig dekkend. Er is er maar een beperkt aantal verenigingen, instellingen en scholen dat aan huis papier ophaalt. De meeste aangewezen inzamelaars hebben een brengvoorziening waar inwoners gedurende kortere of langere tijd hun papier kunnen brengen.

Al het ingezamelde papier en karton wordt in het kader van bilaterale afspraken met Cyclus NV afgevoerd naar papierverwerkingsbedrijf Peute.

Verenigingen, instellingen en scholen, die door de gemeente zijn aangewezen als inzameelaar, en over een inzamelvergunning beschikken, ontvangen een vergoeding voor hun inspanningen. Die vergoeding is geregeld in de Bijdrageregeling oud papier.

De gemeenteraad heeft in oktober 2008 besloten een minimale netto vergoeding uit te betalen van € 40,- (prijspeil 2008) per ingezamelde ton papier en karton. De bijdrage zal jaarlijks worden aangepast aan de inflatie volgens de Consumentenprijsindex (CPI) van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Instellingen, verenigingen en scholen die zelf zorgen voor de logistiek, ontvangen hiervoor een aanvullende vergoeding van € 23,00 (prijspeil 2008) per ton papier.

Milieuresultaat

Het inzamelresultaat is de laatste jaren sterk verbeterd, van 54 kg oud papier per inwoner in 2004 naar 80 kg in 2007. Dit neemt niet weg dat er vooral bij deze afvalstroom nog een forse inspanning moet worden geleverd om de doelstelling te bereiken. Ook uit de afval-

sorteeranalyses blijkt dat er nog veel papier in het restafval zit, vooral in het buitengebied.

Service

86 % van de inwoners is tevreden met de inzamelmogelijkheden voor oud papier en karton.

De overige 14 % maakt de volgende opmerkingen:

- de papiercontainer is te vaak vol;
- er is veel rommel op straat;
- er wordt niet vaak genoeg opgehaald;
- er zijn te weinig inlevermogelijkheden;
- ik weet niet wanneer het wordt opgehaald.

Als suggesties voor verbeteringen worden genoemd: een speciale minicontainer voor papier, een papiercontainer in de buurt plaatsen en papier vaker ophalen.

Kosten

De gemeente Nieuwkoop heeft een bilaterale overeenkomst met Cyclus voor de logistiek en de afvoer van het papier en karton. Volgens de begroting van 2009 bedragen de kosten voor het inzamelen van papier en karton (inclusief bijdrage aan verenigingen) € 13,-- per huishouden. In de begroting van 2009 is rekening gehouden met een opbrengst van € 9,-- per huishouden.

4.2.3 Beleid en maatregelen 2009 – 2013

De wijze waarop het papier in de gemeente wordt ingezameld varieert van kern tot kern. In sommige kernen wordt aan huis ingezameld, elders is alleen een brengvoorziening aanwezig. De beste resultaten met papierinzameling is een huis aan huis inzameling van papier. Om het inzamelresultaat voor papier te verbeteren zou het wenselijk zijn voor de hele gemeente een dekkend systeem te hebben van haalvoorzieningen. Om het inzamelresultaat te verbeteren en om een dekkend inzamelsysteem te krijgen, wordt in overleg met de verenigingen, instellingen en scholen de plaatsen waar de inzameling onvoldoende is geregeld in kaart gebracht en wordt geïventariseerd hoe de haalvoorzieningen kunnen worden uitgebreid.

De gemeentelijke papiercontainers worden niet altijd efficiënt gebruikt. Het komt te vaak voor dat de containers vol zijn, waardoor er papier naast de containers wordt geplaatst. Volle containers leveren veel ongenoegen op bij de burger en leid tot zwerfvuil. Er moet worden onderzocht welke containers vaak te vol zijn. Daar waar dat nodig is moet een container worden bijgeplaatst of moet de ledigingsfrequentie worden verhoogd. Uit ervaringen in andere gemeenten blijkt dat vooral de introductie van een aparte minicontainer voor papier en karton leidt tot een sterk verbeterd inzamelresultaat. Dat is de overweging geweest van de voormalige gemeente Ter Aar om in het buitengebied een proef te houden met een papiercontainer.

De proef met de papiercontainer biedt de gemeente Nieuwkoop de mogelijkheid een vergelijking te maken van het aanbod ingezameld papier door verenigingen, instellingen en scholen en het aanbod met minicontainers. Afhankelijk van het resultaat kan de inzameling met de verenigingen, instellingen en scholen bij het inzamelen van papier worden heroverwogen.

In steeds meer gemeenten wordt papier opgehaald met minicontainers, maar waar toch vrijwilligers de rol van inzamelaar op zich nemen. Het vraagt de nodige aandacht voor de veiligheid en de instructie van de vrijwilligers, maar de minicontainer voor papier betekent zeker niet dat de verenigingen, instellingen en scholen buiten spel staan. Juist wanneer de verenigingen, instellingen en scholen betrokken blijven bij het inzamelen is het zaak de inzameling te intensiveren. De investeringen van de minicontainers worden dan gecompenseerd door een hoger inzamelresultaat en daarmee een verhoogde opbrengst van papier. Dit komt dan mede ten goede aan de verenigingen, instellingen en scholen.

In het buitengebied waar de proef zal worden gehouden is nu geen huis aan huis inzameling door verenigingen, instellingen en scholen. De proef heeft daardoor weinig invloed op de inkomsten van de verenigingen.

Het nadrukkelijker communiceren over de plaatsen waar oud papier en karton kan worden ingeleverd zal leiden tot een verbeterde inzamelscore. Verder zouden, waar dat mogelijk is, instellingen, verenigingen en scholen ook in het weekend toegankelijk moeten zijn voor het aannemen van oud papier en karton.

Maatregelen

- In samenwerking met verenigingen, instellingen en scholen invoeren van een dekend inzamelsysteem voor de inzameling van papier en karton;
- Uitvoeren van een proef met een papiercontainer in de buitengebieden waar nu geen papier en karton huis aan huis wordt opgehaald. Na evalueren en bij een positief resultaat van de proef is te overwegen de inzameling met de papiercontainer in te voeren in de gehele gemeente;
- Stimuleren dat de containers bij verenigingen en scholen vooral in het weekend toegankelijk zijn voor inwoners. Hiermee worden ook niet-leden aangetrokken;
- Uitvoeren van onderzoek naar het functioneren van de gemeentelijke papiercontainers. Zonodig containers bijplaatsen of de ledigingsfrequentie verhogen.

Kosten en uren

<i>maatregel</i>	jaarlijkse besparing bij halen doelstelling	jaarlijkse besparing	kosten	i/s inv	benodigde uren	s/i	planning
Papier en karton	€ 50.000						
In samenwerking met inzamelaars invoeren van een dekkend inzamelsysteem					60	i	2010
Onderzoek naar de vullingsgraad van glasbakken					32	i	2010
Plaatsen van extra papierbakken en/of verhogen inzamelfrequentie			€ 2.400	s			2010
Onderzoek naar de papierinzameling met een proef minicontainer in buitengebied waar nu geen inzameling is.			€ 4.600	i	40	i	2009/2010

4.3 Glas

4.3.1 Ambitie 2013

Taakstelling LAP	90 %
Richtlijn LAP	23 kg per inwoner
Resultaat Nieuwkoop 2007	22 kg per inwoner
Ambitie Nieuwkoop 2013	23 kg per inwoner

4.3.2 Bevindingen analyse huidige situatie

Inzamelsysteem

Verspreid over de gemeente staan op 32 locaties in totaal 41 glasbakken. Dit komt overeen met 1 glasbak per 658 inwoners. De landelijke richtlijn gaat uit van 1 glasbak per 650 inwoners. Het aantal glasbakken in Nieuwkoop komt vrijwel overeen met de richtlijn. Bij de situering van de glasbakken is er van uitgegaan dat in alle kernen minstens 1 locatie voor een glasbak is.

De meeste glasbakken zijn geplaatst in de buurt van winkelcentra. Wit en bont glas worden op kleur gescheiden. Vlakglas (vensterglas) kan alleen worden ingeleverd op één van de beide afvalbrengstations.

Gemeente Nieuwkoop heeft met Cyclus NV een bilaterale overeenkomst voor de inzameling en verwerking van het ingezamelde glas. De inzamelfrequentie is eenmaal per week.

Milieuresultaat

Het inzamelresultaat is de afgelopen jaren vrij constant met gemiddeld rond 22 kilogram per inwoner en ligt dicht tegen de ambitie voor de planperiode.

Service

In de inwonersenquête heeft bijna 40 % van de inwoners opmerkingen gemaakt over de glaszameling. De opmerkingen hebben betrekking op rommel en glasscherven rondom de glasbak. Verder wordt opgemerkt dat de glasbak vaak vol is.

Kosten

Gemeente Nieuwkoop heeft met Cyclus NV een bilaterale overeenkomst voor de inzameling en verwerking van het verpakkingsglas. In de begroting van 2009 is daarvoor een bedrag opgenomen van € 3,- per huishouden.

4.3.3 Beleid en maatregelen 2009 – 2013

Gezien de inzamelresultaten zijn geen ingrijpende maatregelen nodig. De reacties over volle containers en verontreinigingen rond de glasbakken kan aanleiding zijn om minder goed gebruik te maken van de glasbak. Glas komt dan vaker in de minicontainer voor het restafval terecht. Door het verhogen van de ledigingsfrequentie of het bijplaatsen van enkele glasbakken op strategische plaatsen, kan de situatie worden verbeterd.

Maatregelen

- De vullinggraad van glasbakken vaststellen en bij glasbakken die vaak vol zijn de inzamelfrequentie aanpassen of een glasbak bijplaatsen;
- De omgeving van de glasbakken vaker schoonmaken.

Kosten en uren

<i>maatregel</i>	jaarlijkse besparing bij halen doelstelling	jaarlijkse besparing	kosten	i/s inv	benodigde uren	s/i	planning
Glas	€ 5.000						
Onderzoek naar de vullingsgraad van glasbakken					32	i	2009
Plaatsen van extra glasbakken en/of verhogen inzamelfrequentie			€ 1.600	s			2009
Vaker schoonmaken omgeving glasbakken					100	s	2009 - 2013

4.4 Textiel

4.4.1 Ambitie 2013

Taakstelling LAP	50 %
Richtlijn LAP	5,0 kg per inwoner
Resultaat Nieuwkoop 2007	4,2 kg per inwoner
Ambitie Nieuwkoop 2013	5,0 kg per inwoner

4.4.2 Bevindingen analyse huidige situatie

Inzamelsysteem

De inzameling van textiel is voor het merendeel uitbesteed aan charitatieve instellingen. De gemeente heeft zelf nog drie bovengrondse textielcontainers staan in Nieuwkoop, Noorden en Woerdense Verlaat.

Viermaal per jaar rijdt een charitatieve instelling een inzamelronde voor het ophalen van textiel. Daarnaast zijn er in de gemeente door KICI zestien textielbakken geplaatst waar inwoners permanent hun gebruikte textiel kunnen aanbieden. Met de gemeentelijke textielbakken samen is dat één textielbak per 1690 inwoners. De landelijke richtlijn stelt dat een dichtheid van 1 textielbak op 3.000 inwoners in combinatie met een inzameling aan huis het meest optimale inzamelsysteem is. Het grote aantal kernen van de gemeente Nieuwkoop maakt dat meer containers dan de richtlijn nodig zijn om een doelmatige inzameling te realiseren.

In januari 2009 is de inzameling door charitatieve instellingen volledig geharmoniseerd. De gemeente geeft voor een periode van drie jaar aan vier charitatieve instellingen een inzamelvergunning. Voorwaarde is dat de aangewezen inzamelaars op een in overleg met de gemeente te bepalen moment een inzamelactie moeten organiseren in de gehele gemeente.

Met de vergunningverlening voor drie jaar wordt tegemoetgekomen aan het mededingingsrecht, waarbij ook andere instellingen aanspraak kunnen maken op een vergunning, en de belangen van een doelmatige inzameling van huishoudelijk afval.

Een langdurige relatie met een gemeente biedt de instelling de mogelijkheid zich te presenteren aan de inwoners door middel van communicatie en publiciteit. De ervaring leert dat bekendheid met de instelling die het textiel ophaalt en de doelen van die instelling, een groter draagvlak geeft bij de inwoners. Dit heeft een positieve invloed op de hoeveelheid ingezameld textiel.

Naast de huis-aan-huisinzameling heeft de gemeente voor onbepaalde tijd vergunning verstrekt aan KICI voor het beheer van textielbakken.

Milieuresultaat

Het inzamelresultaat is de laatste jaren vrij constant geweest met 3 tot 4 kilogram per inwoner. Niet duidelijk is of dit de totale hoeveelheid aangeboden textiel betreft en in welke

mate gebruikt textiel wordt aangeboden bij tweedehands kledingwinkels en andere instellingen waar de gemeente geen weet van heeft. Deze hoeveelheden vallen buiten de registratie van de inzamelcijfers.

Service

Van de inwoners die een opmerking maken over textiel, zegt een kwart niet te weten wanneer textiel aan huis wordt opgehaald en een vijfde dat de textielcontainer te vaak vol is. Verder zegt de helft niet te weten dat kapotte textiel ook apart mag worden ingeleverd.

Kosten

De inzameling is volledig kostenneutraal. Voor de inzameling en verwerking worden de gemeente geen kosten in rekening gebracht. De opbrengst van de ingezamelde textiel is voor de inzamelaar.

4.4.3 Beleid en maatregelen 2009 – 2013

Onderzoek heeft uitgewezen dat een combinatie van inzameling aan huis en het plaatsen van textielbakken de beste resultaten geeft. Vergeleken met de richtlijn voor het plaatsen van textielcontainers zijn er in Nieuwkoop voldoende containers geplaatst. Gezien het aantal kernen in de gemeente moet van een hoger aantal containers worden uitgegaan. De inspanningen in de planperiode moeten zich vooral richten op het verder optimaliseren van het bestaande inzamelsysteem en daar waar nodig uitbreiden van de brengvoorzieningen. Vooral de spreiding van de brengvoorzieningen over de gemeente is daarbij een belangrijk punt van aandacht.

Maatregelen

- Op basis van resultaten van onderzoek het aantal textielbakken uitbreiden, de ledigingsfrequentie verhogen dan wel de spreiding over de gemeente verbeteren.
- Inzamelhoeveelheden beter registreren en hierover afspraken maken met inzamelende instellingen.
- Verbeteren van de communicatie over de textielinzameling. Verbeteren van de publicaties over de inzamelacties.

Kosten en uren

maatregel	jaarlijkse besparing bij halen	jaarlijkse besparing	kosten	i/s inv	benodigde uren	s/i	planning
Textiel	€ 3.000						
Onderzoek naar vullinggraad van textielcontainers en uitvoeren aanpassingen					40	i	2009
Afspraken met inzamelaars over inzamelen en registratie hoeveelheden					16	i	2009
Voorlichting over textielinzameling. Verbeteren publicaties					24	i	2009

4.5 Kunststoffen

4.5.1 Ambitie 2013

Taakstelling LAP	geen
Richtlijn LAP	geen
Resultaat Nieuwkoop 2007	geen
Ambitie Nieuwkoop 2013	5 kg per inwoner

4.5.2 Bevindingen analyse huidige situatie

Inzamelsysteem

In de gemeente Nieuwkoop is nog geen inzamelsysteem waar inwoners kunststof verpakkingen gescheiden kunnen aanbieden. Regionaal is wel een proef gestart door Cyclus NV. De resultaten daarvan worden in een rapportage uitgewerkt. Op basis van de rapportage zal Cyclus een inzamelmethodiek voor de regio ontwerpen.

Zoals is beschreven in paragraaf 2.2.2, is er overeenstemming met de verpakkingindustrie over de inzameling van kunststofafval. De VNG en Nedvang hebben een uitvoerings- en monitoringprotocol opgesteld.

Uitgangspunt was dat de gemeenten voor 1 januari 2009 de inzameling van kunststofafval zouden hebben geregeld. In verband met de discussie o.a. over de financiering is dit uitgesteld tot 1 januari 2010.

Milieuresultaat

Het apart houden van kunststof verpakkingen heeft een betrekkelijk gering effect op de totale hoeveelheid restafval die in de gemeente wordt aangeboden. De als ambitie aangegeven doelstelling van 5 ton verpakkingafval per inwoner is een voorzichtige aanname. De gemiddelde respons bij praktijkproeven wijzen op 7,5 kg per inwoner. Het streefcijfer van Nedvang ligt op 6 kg per inwoner.

Bij 5 kg per inwoner, zal de totale opbrengst aan kunststof afval ongeveer 135 ton bedragen.

Service

Over de inzameling van kunststoffen zijn in de bewonersenquête geen vragen gesteld.

Kosten

In principe worden de inzamelkosten die een gemeente maakt vergoed uit het ingestelde Afvalfonds. Voorwaarde om hiervoor in aanmerking te komen is een sluitende registratie van de ingezamelde hoeveelheden.

4.5.3 Beleid en maatregelen 2009 – 2013

In 2009 zal in de Cyclusregio gezamenlijk een inzamelsysteem worden ontworpen. Het is nu nog niet bekend of er regionaal zal worden gekozen voor een haal- of brengsysteem.

Het belangrijkste knelpunt bij de inzameling van kunststof verpakkingsafval is het grote volume bij een klein gewicht. Dat maakt de inzameling relatief inefficiënt. Het is de vraag of het gezien de complexiteit van de inzameling, haalbaar is een goed werkend systeem in 2009 geïmplementeerd te hebben. Dit lijkt niet realistisch. Om die reden gaan we uit van implementatie in 2010.

De inzameling van kunststof verpakkingsafval heeft behoorlijke consequenties voor de gemeentelijke afvalinzameling, die op dit moment ook nog niet goed kunnen worden overzien. Het is daarom verstandig actief in te zetten op de ontwikkeling van een inzamelsysteem en de ontwikkelingen bij Cyclus kritisch te volgen. Nieuwkoop is bij de planvorming betrokken via het ARA-A en ARA-B.

Maatregelen

- Actief inzetten op de ontwikkeling van een inzamelsysteem voor kunststof verpakkingen in Cyclus-verband. Uitgaan van implementatie van een inzamelstructuur in 2010.

Kosten en uren

<i>maatregel</i>	jaarlijkse besparing bij halen	jaarlijkse besparing	kosten	i/s inv	benodigde uren	s/i	planning
Kunststof verpakkingen	€ 16.000						
Implementatie inzamelplan voor kunststof verpakkingen			pm		120	i	2009/2010

4.6 Klein chemisch afval

4.6.1 Ambitie 2013

Taakstelling LAP	90 %
Richtlijn LAP	2,0 kg per inwoner
Resultaat Nieuwkoop 2007	1,7 kg per inwoner
Ambitie Nieuwkoop 2013	2.0 kg per inwoner

4.6.2 Bevindingen analyse huidige situatie

Inzamelsysteem

Inwoners kunnen klein chemisch afval (KCA) twee keer per jaar aanbieden bij de chemokar op verschillende standplaatsen in de gemeente. Bovendien kunnen inwoners klein chemisch afval (KCA) aanbieden bij de afvalbrengstations en bij winkels.

Milieuresultaat

In 2007 is gemiddeld per inwoner 1,7 kilogram KCA apart ingezameld. Slechts een klein deel daarvan, ongeveer 5 % is ingezameld door de chemocar. Het is niet bekend hoeveel chemisch afval wordt afgegeven bij winkeliers. De gemeente heeft geen contact met winkeliers waar chemisch afval wordt ingeleverd.

Het inzamelresultaat voor KCA is de laatste jaren teruggelopen. Die terugloop is mogelijk veroorzaakt door het landelijk beleid om bepaalde stoffen die eerder werden aangemerkt als chemisch afval, toch te beschouwen als restafval. Voor de burger is, met de bekende "welles-nietes" lijst nog in het geheugen, verwarring ontstaan.

Service

Bijna 60% van de inwoners geeft aan KCA af te geven op de afvalbrengstations, ruim 30 % levert het in bij winkels waar gelijksoortige producten gekocht worden (vooral batterijen). Iets minder dan een kwart maakt gebruik van de chemokar voor het inleveren van KCA. Van de inwoners die een opmerking maakt over de inzameling van KCA zegt bijna 40 % dat de chemokar op een voor hen ongunstig tijdstip komt, 30 % weet niet wanneer en op welke plaats de chemokar komt. Bijna 40 % weet niet wat onder KCA wordt verstaan.

Kosten

Gemeente Nieuwkoop heeft een bilaterale overeenkomst met Cyclus NV voor de inzameling en verwerking van het KCA. In de begroting 2009 bedragen de kosten € 2,92 per huishouden.

4.6.3 Beleid en maatregelen 2009 – 2013

De hoeveelheid ingezameld klein chemisch afval is afgenomen. Er is veel onduidelijkheid bij de burger over wat nu wel en wat geen KCA is. Hierdoor zal er veel chemisch afval in het restafval terecht komen. De gemeente moet meer voorlichting moeten geven over klein chemisch afval om de burger in staat te stellen een goede afweging te maken.

Het merendeel van het afval wordt ingeleverd op de afvalbrengrstations of bij winkeliers. Het rendement van de chemokar is gezien de inzamelresultaten nihil. Het is daarom beter te stoppen met de inzet van de chemokar. De ingezamelde hoeveelheden zijn beperkt en er zijn voldoende andere inlevermogelijkheden waar inwoners, gelet op de antwoorden in de inwonersenquête, gebruik van maken. Eind 2009 loopt de overeenkomst met Cyclus voor de chemokar af. Binnen de planperiode zal de gemeente zich naast het verbeteren van de communicatie op het verbeteren van het inzamelsysteem via winkeliers.

Maatregelen

- Beëindigen van de inzameling van KCA op de standplaatsen met de chemokar.
- Verbetering van de voorlichting over de KCA-lijst
- Verbeteren van de contacten met winkeliers en zonodig faciliteren van inzamelers.

Kosten en uren

<i>maatregel</i>	jaarlijkse besparing bij halen doelstelling	jaarlijkse besparing	kosten	i/s inv	benodigde uren	s/i	planning
Klein chemisch afval	€ -4.000						
Beëindigen inzameling KCA op standplaatsen met de chemocar		€ 1.742	nvt		8	i	2010
Verbeteren voorlichting over de KCA-lijst					16	i	2010
Verbeteren van de contacten met winkeliers					40	i	2010

Ook al wordt er meer KCA gescheiden gehouden, in gewichtsprocenten levert dat nauwelijks minder aanbod op aan restafval. Hier zijn de minderkosten dan ook gering. Daar staat tegenover dat wanneer er meer KCA apart wordt gehouden de verwerkingskosten toenemen ten opzichte van de huidige situatie. Het behalen van de doelstelling betekent in dit geval een verhoging van de kosten. Het apart houden van KCA heeft ook alleen tot doel giftige en verontreinigende stoffen uit het afval te houden.

4.7 Grof huishoudelijk afval

4.7.1 Ambitie 2013

Taakstelling LAP	niet van toepassing
Richtlijn LAP	75 %
Resultaat Nieuwkoop 2007	73 %
Ambitie Nieuwkoop 2013	75 %

4.7.2 Bevindingen analyse huidige situatie

Inzamelsysteem

Grof huishoudelijk afval kan door inwoners van Nieuwkoop op afvalbrengrstations in Nieuwkoop en Ter Aar worden ingeleverd. Bewoners van Woerdense Verlaat en De Meije kunnen ook terecht op het regionale brengrstation in Bodegraven. Verder kan bruikbare huisraad bij het kringloopbedrijf van Stichting De Bruggen worden ingeleverd.

Inwoners kunnen op afroep en tegen betaling ook grof huishoudelijk afval aan huis laten ophalen. Voor grof huishoudelijk afval, metalen en afgedankte elektr(on)ische apparaten geldt dat eenmaal per maand op afroep aan huis wordt opgehaald. Grof tuinafval wordt eenmaal per twee maanden aan huis opgehaald. Het inzamelen aan huis kost € 46,50 per afvalsoort per ophaalronde.

Door de beperkingen in de aanbodvoorwaarden en de hoge kosten maken niet veel huishoudens gebruik van de inzamelmogelijkheid aan huis van grof tuinafval (20 meldingen in 2007 en 18 in 2008). Voor het in rekening brengen van kosten voor het aan huis ophalen van grof huishoudelijk afval is bewust gekozen, met als doel het brengen van grof huishoudelijk afval naar de afvalbrengrstations te bevorderen. Alleen op de afvalbrengrstations het mogelijk de afvalstromen optimaal te scheiden.

Nieuwkoop heeft sinds de herindeling in januari 2007 twee afvalbrengrstations in exploitatie. Gezien de omvang van de gemeente is dat veel. Met een inwonertal van 27.000 is het slechts mogelijk één afvalbrengrstation rendabel te exploiteren.

De overeenkomst van Nieuwkoop met Cyclus en de voormalige gemeente Jacobswoude voor het afvalbrengrstation Ter Aar loopt tot medio 1015. Vanwege de nog lopende overeenkomst en de decentrale ligging van het afvalbrengrstation Ter Aar, heeft de gemeenteraad in oktober 2008 besloten om het afvalbrengrstation in Nieuwkoop in exploitatie te houden naast het brengrstation Ter Aar. Het huidige afvalbrengrstation in de kern Nieuwkoop functioneert goed.

Wel is in februari 2009 de milieuvergunning van het afvalbrengrstation in de kern Nieuwkoop verlopen. In oktober 2008 is een vergunningaanvraag ingediend bij de provincie Zuid Holland.

De provincie heeft aangegeven het openblijven van het afvalbrengstation te gedogen. In het kader van de nieuwe milieuvergunning moet rekening worden gehouden met investeringen ten behoeve van aanpassingen van het brengstation Nieuwkoop.

Het afvalbrengstation in Ter Aar wordt nauwelijks bezocht door inwoners uit de voormalige gemeenten Liemeer en Nieuwkoop. Het afvalbrengstation wordt wel gebruikt door de inwoners van de voormalige gemeente Jacobswoude. Naar schatting maken 20.000 inwoners nu gebruik van het afvalbrengstation in Ter Aar. Het afvalbrengstation in de kern Ter Aar is gebouwd voor een inwoneraantal van 30.000, maar in de praktijk blijkt dat de capaciteit van het afvalbrengstation niet altijd toereikend is voor het huidige aantal bezoekers.

Eind 2007 is een aantal bouwkundige aanpassingen uitgevoerd. Verder zijn er verkeerskundige maatregelen getroffen rondom het afvalbrengstation. Dit heeft geleid tot kortere wachttijden en minder irritatie bij de buurbedrijven op het bedrijventerrein waar het afvalbrengstation is gevestigd.

Op de afvalbrengstations gelden de acceptatievoorwaarden zoals die binnen de Cyclusregio zijn afgesproken. Dat wil zeggen dat bepaalde afvalstromen gratis kunnen worden ingeleverd (tot een bepaalde hoeveelheid) en dat voor andere afvalstromen moet worden betaald.

Bezoekers van de afvalbrengstations kunnen grof huishoudelijk afval gratis inleveren tot een maximum van 2 m³ per dag. KCA en asbest kunnen gratis worden ingeleverd op de afvalbrengstations.

Verbouwingsafval kan tot en met ¼ m³ per dag gratis worden aangeleverd. Vanaf ¼ m³ geldt een tarief van € 10,00 per ¼ m³. In totaal mag maximaal 2 m³ per huishouden per dag worden aangeleverd. Op de afvalbrengstations zijn ontdoeners verplicht om het verbouwingsafval uit te sorteren in puin, hout, gips, verduurzaamd hout en bielzen. Zo wordt een goed hergebruikt bevorderd.

Ook voor het inleveren van banden, bilgewater, accu's en gasflessen worden kosten berekend.

Stichting de Bruggen exploiteert een kringloopwinkel in de kern Nieuwkoop. Daar worden bruikbare huisraad en andere kringloopgoederen gerepareerd en verkocht. De werknemers zijn personen met een grote achterstand tot de arbeidsmarkt.

De Stichting zorgt zelf voor de inzameling van de kringloopgoederen, maar wordt geconfronteerd met aangeboden goederen die niet bruikbaar zijn. Op proef heeft de Stichting een overeenkomst met de gemeente om maandelijks een vaste hoeveelheid niet bruikbare goederen zonder kosten te mogen aanleveren op (een van) de afvalbrengstations.

Milieuresultaat

De scheidingsdoelstelling van 75% die geldt voor een niet stedelijke gemeente als Nieuwkoop, wordt dicht genaderd. Van de totale hoeveelheid grof huishoudelijke afvalstoffen die worden bestaat in 2007 bestaat een derde uit grof restafval. Het lijkt zonder meer haalbaar door een betere scheiding van de afvalstromen op de brengstations de scheidingsdoelstelling te behalen,

Service

Bijna 90 % van de inwoners geeft aan dat gebruik gemaakt wordt van het afvalbrengstation voor het aanbieden van grof huishoudelijk afval. Van deze inwoners maakt 40 % één van de volgende opmerkingen:

- Het afvalbrengstation is niet vaak genoeg open;
- Ik heb geen vervoer.

Van de ondervraagde inwoners heeft 12 % een klacht over het aan huis ophalen van grof huishoudelijk afval door Cyclus NV. Het meest genoemd is dat het niet vaak genoeg wordt opgehaald.

Kosten

Gemeente Nieuwkoop heeft de exploitatie van de afvalbrengstations uitbesteed aan Cyclus NV. In de begroting van 2009 is een bedrag van € 32,- per huishouden opgenomen voor de afvalbrengstations. Het op afroep ophalen van grof huishoudelijk afval is kostendekkend.

4.7.3 Beleid en maatregelen 2009 – 2013

Voor de komende planperiode wordt ingezet op het verbeteren van de bedrijfsvoering van beide afvalbrengstations. Voor het brengstation Nieuwkoop zullen in het kader van de milieuvergunningprocedure beperkte investeringen nodig zijn voor bouwkundige aanpassingen. Gezien de periode dat het brengstation nog in gebruik zal zijn (5 jaar) wordt geprobeerd de kosten zo laag mogelijk te houden.

Voor het brengstation Ter Aar geldt dat de wachttijden niet verder mogen toenemen dan nu het geval is. Wanneer wachten structureel wordt en de drukte verder toeneemt, zullen de openingstijden worden aangepast. Dit kan kostenneutraal door verruiming van de openingstijden ten koste te laten gaan van de nu ruimere openstelling voor het brengstation Nieuwkoop.

Wanneer hiertoe wordt overgegaan zal overleg plaatsvinden met de gemeente Kaag en Braassem, i.v.m. de kostenverdeling.

De gemeente zal het dagelijkse beheer op de brengstations door de Cyclusmedewerkers nauwgelet volgen en zonodig hierop bijsturen. Het gaat daarbij enerzijds over de opstelling van de medewerkers naar de aanbieders (begeleiding, uitleg, aanwijzingen) en anderzijds over de bijdrage die de medewerkers leveren aan een optimale scheiding van afvalstromen.

Het verhogen van het scheidingspercentage en daarmee het behalen van de doelstelling kan slechts worden gerealiseerd op de afvalbrengstations. Het brengen van grof huishoudelijk afval op de brengstations zal dan ook worden bevorderd. De gemeente zal om die reden niet kiezen voor kosteloos aan huis ophalen van grof huishoudelijk afval of verdere verruimen van de huis-aan-huisinzameling.

Een uitzondering kan worden gemaakt voor afvalstromen die op bepaalde momenten van het jaar in grote hoeveelheden worden aangeboden en die een te grote belasting betekenen voor de brengstations. Zo zal het aan huis ophalen van grof tuinafval in het voor- en

najaar, zoals in paragraaf 4.1.3 is besproken, een ontlasting kunnen betekenen van de afvalbrengrstations.

Om de dienstverlening met betrekking tot het inzamelen van grof huishoudelijk afval te verbeteren, zonder afbreuk te doen aan de scheidingsdoelstelling, zal worden onderzocht of Stichting de Bruggen een (aanvullende) rol kan spelen bij de inzameling van grof huishoudelijk afval. Verder zal onderzoek moeten uitwijzen wat daarvan de kosten zijn en tegen welke voorwaarden dat zou kunnen.

Rommelmarkten kunnen, naast kringloopwinkels, bijdragen tot hergebruik van huisraad en andere goederen. Hiermee kan worden voorkomen dat spullen voortijdig bij het afval terecht komen. Wij gaan niet commerciële activiteiten op dit gebied actief faciliteren.

De raad heeft in oktober 2008 een principebesluit genomen op termijn een nieuw centraal gelegen afvalbrengrstation te ontwikkelen. In 2015 loopt de overeenkomst met Cyclus en de voormalige gemeente Jacobswoude (nu Kaag en Braassem) af. Al binnen de planperiode van dit afvalbeleidsplan zal met de voorbereidingen moeten worden gestart.

Maatregelen

- Treffen van maatregelen die voortvloeien uit de te verlenen provinciale milieuviergunning;
- Monitoren van de bedrijfsvoering van het afvalbrengrstation Ter Aar met betrekking tot de doorstroming en afhandeling. Zonodig de openingstijden van de afvalbrengrstations herzien;
- Inspecteren van het dagelijks beheer van de beide afvalbrengrstations en zonodig bijsturen in overleg met Cyclus;
- Onderzoeken of Stichting de Bruggen een rol kan spelen bij de inzameling van grof huishoudelijk afval.
- Actief faciliteren van rommelmarkten;
- Binnen de planperiode starten met de voorbereidingen voor een nieuw afvalbrengrstation.

Kosten en uren

<i>maatregel</i>	jaarlijkse besparing bij halen doelstelling	jaarlijkse besparing	kosten	i/s inv	benodigde uren	s/i	planning
Grof huishoudelijk afval	€ 2.500						
Aanpassen brengstation Nieuwkoop			€ 80.000	inv	40	i	2009
Monitoren bedrijfsvoering afvalbrengstation Ter Aar					16	s	2009
Inspecteren dagelijks beheer op de afvalbrengstations					24	s	2009
Onderzoeken of Stichting de Bruggen een rol kan spelen bij de inzameling van grof huishoudelijk afval					24	i	2010
Actief faciliteren van rommelmarkten					16	s	2010
Voorbereiden van de inrichting van een nieuw afvalbrengstation					140	i	2010

Naast de geraamde investering van € 80.000 voor het aanpassen van het brengstation Nieuwkoop is, via een onttrekking aan de egalisatiereserve al een bedrag van € 15.000 beschikbaar in de begroting 2009.

4.8 Overige afvalstromen

Zwerfafval

Het verzamelen van zwerfafval in de openbare ruimte wordt sinds medio 2008 uitbesteed aan Stichting de Bruggen. Bewoners van de locatie landgoed Ursula verzamelen gedurende het jaar in alle kernen zwerfafval. De resultaten van 2008 zijn door beide partijen als goed beoordeeld

Kerstbomen

Een keer per jaar worden de kerstbomen ingezameld. Al jaren gebeurt dit in samenwerking met de jeugd uit de gemeente die voor een kleine vergoeding de kerstbomen kunnen inleveren op een vastgestelde locatie in iedere kern.

Hoewel de laatste jaren de kerstbomen worden versnipperd zijn meerdere malen, ook vanuit de raad, voorstellen gedaan het verbranden opnieuw in te voeren. De gemeente beschikt niet over een terrein dat geschikt is om op enige schaal op verantwoorde wijze kerstbomen te verbranden. Pogingen om particulieren initiatieven te laten nemen tot het organiseren van een kerstboomverbranding hebben in 2009 niet tot resultaten geleid.

Kadavers

De gemeente heeft op grond van de Destructiewet een taak te waarborgen dat dode honden en katten kunnen worden ingeleverd.

De gemeente beschikt op de gemeentelijke opslagplaatsen in Nieuwkoop, Liemeer en Ter Aar over voorzieningen om kadavers voor enige tijd gekoeld te bewaren. De voorzieningen worden primair gebruikt door de buitendienst voor de opslag van kadavers van meestal vogels en vissen die in de openbare ruimte worden gevonden.

Op beide plaatsen biedt de gemeente particulieren de mogelijkheid dode honden en katten en andere kleine huisdieren in te leveren. Op afroep worden de opgeslagen kadavers door destructiebedrijf Rendac bij de opslagplaatsen opgehaald.

De gemeente heeft tevens een overeenkomst met de Dierenambulance Alphen aan den Rijn.

Dode honden en katten zonder bekende eigenaar worden door de dierenambulance bij de gemeente opgehaald.

Luiers

Sommige gemeenten hebben grote inspanningen gedaan om luiers en incontinentiemateriaal gescheiden in te zamelen, met als doel het materiaal verantwoord te verwerken (composteren of vergisten). Ook particuliere inzamelaars zamelen luiers en incontinentiemateriaal in van bijvoorbeeld gemeenten, kinderdagverblijven en zorginstellingen.

Uit onderzoek blijkt dat echter dat verbranding van luiers het minst slecht is voor het milieu. Om die reden wordt geen actie ondernomen.

Kosten

Voor het inzamelen en verwerken van overige afvalstoffen is in de begroting een bedrag opgenomen van € 7,35 per inwoner. Zoals in paragraaf 3.3.3.1 al is aangegeven, is er een wetswijziging in voorbereiding, die het mogelijk maakt de kosten die gemoeid zijn met het

verzamelen en verwerken van zwerfafval volledig te betrekken bij de grondslag voor de afvalstoffenheffing.

4.8.1 Beleid en maatregelen 2009 – 2013

Gezien de goede resultaten zal het inzamelen van zwerfafval door bewoners van landhoed Ursula worden voortgezet. Op basis van de ervaringen in 2008 zal in 2009 een definitieve overeenkomst worden gesloten met Stichting De Bruggen.

Uit oogpunt van een doelmatige inzameling versnipperen van ingezamelde kerstbomen aan te bevelen. De kosten die moeten worden gemaakt voor het verbranden van kerstbomen, in de voorbereiding maar vooral in de nazorg zijn hoog. Voor de komende jaren wordt uitgegaan van het voortzetten van deze werkwijze. Het eventueel organiseren van een kerstboomverbranding wordt overgelaten aan particulier initiatief.

Vanwege het betrekken van de nieuwe huisvesting van de buitendienst in Nieuwveen in het voorjaar, zal de brengvoorziening voor kadavers in Nieuwkoop komen te vervallen. Er wordt onderzocht of hiervoor aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Wanneer dat nodig is kan de gemeente hierover met een derdepartij, bijvoorbeeld een dierenartsenpraktijk, afspraken maken.

maatregelen

- Afsluiten van een definitieve overeenkomst met Stichting De Bruggen voor de inzameling van zwerfafval;
- Onderzoeken of een aanvullende voorziening noodzakelijk is in Nieuwkoop voor de inzameling van kadavers;

Kosten en uren

<i>maatregel</i>	jaarlijkse besparing bij halen doelstelling	jaarlijkse besparing	kosten	i/s inv	benodigde uren	s/i	planning
Overige afvalstromen							
Afsluiten overeenkomst met Stichting De Bruggen m.b.t. inzameling zwerfafval					24	i	2009
Onderzoek noodzaak tot aanvullende inza- melvoorzieningen kadavers			pm		16	i	2009

5 Financiën

5.1 Uitgangspunten

De investeringen, incidentele en structurele kosten zijn voor de planperiode verwerkt in de meerjarenraming voor de productgroep Afvalinzameling en –verwerking. De meerjarenraming is in bijlage 1 weergegeven. In de meerjarenraming is gerekend op basis van de begroting 2009 en er is geen inflatiecorrectie meegenomen. In de meerjarenraming zijn alle extra kosten en opbrengsten die gemoeid zijn met de in dit plan beschreven maatregelen en de besparingen vanwege het behalen van de scheidingsdoelstellingen doorgerekend.

Voor de investeringen is uitgegaan van een afschrijvingstermijn van 15 jaar voor minicontainers en inzamelmiddelen, 5 jaar voor investeringen ten behoeve van het afvalbrengstation en 5 jaar voor systemen en software. Bij het berekenen van de kapitaallasten is uitgegaan van lineaire afschrijving en een rentepercentage van 5%.

De effecten van het bereiken van scheidingsdoelstellingen, vertalen zich in het verminderen van het aanbod aan restafval. Om die reden zijn de financiële consequenties, feitelijk dus lagere lasten voor de inzameling en verwerking van restafval, opgenomen bij product 1301 Inzameling en verwerking van van gft- en restafval. Omdat er van kan worden uitgegaan dat de doelstellingen binnen de planperiode geleidelijk zullen worden bereikt, zijn de financiële voordelen ook op die manier verwerkt in de meerjarenraming.

Zoals in § 4.5. is de inzameling van kuststof verpakkingsafval kostenneutraal. Om die reden, en mede omdat nog geen inzicht bestaat in de kosten en opbrengsten, zijn deze hier buitenbeschouwing gelaten.

Voor de nieuwe milieuvergunning van het afvalbrengstation Nieuwkoop, is incidenteel in de begroting 2009 via een onttrekking aan de egaliseringsreserve een bedrag beschikbaar van € 15.000,--. Bij de behandeling van de notitie over de inzameling van grof huishoudelijk afval door de raad in oktober 2008, is besloten de kosten die verband houden met de aanpassingen van het afvalbrengstation Nieuwkoop in het kader van de begroting 2010 te betrekken bij de aanpassing van de afvalstoffenheffing.

5.2 Analyse meerjarenraming

Wanneer de doelstellingen, zoals die in dit plan zijn geformuleerd, daadwerkelijk worden bereikt, dan betekent dit een verlaging van de lasten die binnen de planperiode oploopt van € 22.000,-- in 2010 tot € 106.000,-- in 2013. Echter de kosten die gemoeid zijn met de maatregelen in dit plan doen dit voordeel grotendeels weer teniet. De lasten van investeringen, incidentele en structurele kosten bedragen ontwikkelen zich in de planperiode van ruim € 18.000,-- in 2009 tot bijna € 98.000,-- in 2013. De toename van de lasten wordt voor een belangrijk deel bepaald door de investeringen voor de vervanging van de minicontainers en de verbetering van het afvalbrengstation Nieuwkoop (€ 90.000,-- in 2011).. Omdat het merendeel van de minicontainers in de jaren 1990 en 1991 zijn aangeschaft en dus al geruime tijd geleden zijn afgeschreven, zijn in de begroting vrijwel geen kapitaallasten meer opgenomen (in de begroting 2009 nog € 4.122,00). In het investeringsschema is

geen rekening gehouden met de vervanging van de minicontainers anders dan de vervanging van 500 minicontainers voor de voormalige gemeente Ter Aar voor een bedrag van € 19.305,--.

Door het stapsgewijs verhogen van de afvalstoffenheffing tot het landelijk gemiddelde en vanwege het betrekken van de kosten voor de verwijdering van zwerfafval in de grondslag voor de afvalstoffenheffing, nemen de inkomsten uit de heffingen in de planperiode van 2009 tot 2013 toe met € 256.000,--. Hierdoor lijkt vanaf 2010 een positief saldo te ontstaan van ruim € 200.000,-- in 2013. Echter de inkomsten uit de afvalstoffenheffing is in de begroting opgenomen inclusief BTW (de overige lasten en baten zijn exclusief in de begroting opgenomen).

In het overzicht hieronder is het dekkingspercentage aangegeven van de afvalstoffenheffing. Hieruit blijkt dat de verhoging van de afvalstoffenheffing tot het niveau van het landelijk gemiddelde oploopt van 83,9% in 2009 tot 93,8% in 2013.

	2009	2010	2011	2012	2013
lasten afvalinzameling en -verwerking	2.514.193	2.535.750	2.568.685	2.539.856	2.503.288
overige baten *)	<u>126.762</u>	<u>126.762</u>	<u>126.762</u>	<u>126.762</u>	<u>126.762</u>
saldo	2.387.431	2.408.988	2.441.923	2.413.094	2.376.526
af: ongediertebestrijding	<u>18.365</u>	<u>18.365</u>	<u>18.365</u>	<u>18.365</u>	<u>18.365</u>
	2.369.066	2.390.623	2.423.558	2.394.729	2.358.161
BTW **)	<u>420.627</u>	<u>419.987</u>	<u>421.154</u>	<u>416.285</u>	<u>409.896</u>
grondslag afvalstoffenheffing	2.789.693	2.810.610	2.844.712	2.811.014	2.768.057
opbrengst afvalstoffenheffing	2.339.485	2.428.835	2.512.185	2.595.525	2.595.525
dekkingspercentage	83,86%	86,42%	88,31%	92,33%	93,77%

*) de overige baten bestaan uit huurinkomsten van het perceel Harsweg en baten van oude metalen, excl. de leges voor het aan huis ophalen van grof afval.

**) de opbrengsten bestaan uit de afvalstoffenheffing, de heffingen voor extra containers, en de leges voor het aan huis ophalen van grof afval.

***) De btw is alleen berekend over de externe kosten en over de afschrijvingen van de nieuwe investeringen.

Bijlage 1 Meerjarenraming 2009-2013

Product	Omschrijving	begroting 2009	begroting 2009	begroting 2010	begroting 2011	begroting 2012	begroting 2013
LASTEN							
1301	Rest- en gft- en grof huishoudelijk afvalafval afname kapitaallasten vroegere investeringen	2.092.208	2.107.208	2.096.407	2.142.442	2.108.613	2.075.045
	<i>totaal maatregelen</i>		15.000	27.000	97.767	94.673	91.580
	<i>vervangen containers</i>				68.017	66.073	64.130
	<i>containermanagementsysteem</i>				3.750	3.600	3.450
	<i>vervangen verzamelcontainers</i>			7.000	6.800	6.600	6.400
	<i>aanpassen afvalbrengstation Nieuwkoop</i>		15.000	20.000	19.200	18.400	17.600
	<i>totaal effect behalen doelstellingen</i>		0	-22.625	-45.250	-75.875	-106.500
	<i>behalen doelstelling gft-afval</i>			-7.500	-15.000	-22.500	-30.000
	<i>behalen doelstelling grof afval</i>			-625	-1.250	-1.875	-2.500
	<i>behalen doelstelling papier en karton</i>			-12.500	-25.000	-37.500	-50.000
	<i>behalen doelstelling glas</i>			-1.250	-2.500	-3.750	-5.000
	<i>behalen doelstelling textiel</i>			-750	-1.500	-2.250	-3.000
	<i>behalen doelstelling kunststoffen</i>					-8.000	-16.000
1302	Droge componenten	211.321	214.421	218.421	215.321	215.321	215.321
	<i>totaal maatregelen</i>		3.100	7.100	4.000	4.000	4.000
	<i>papierbakken/aanpassen ledigingsfrequentie</i>			2.400	2.400	2.400	2.400
	<i>inzamelproef minicontainer buitengebied</i>		1.500	3.100			
	<i>extra glasbakken/aanpassen ledigingsfrequentie</i>		1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
1303	Huishoudelijk chemisch afval	18.831	18.831	18.089	19.089	20.089	21.089
	<i>totaal maatregelen</i>		0	-742	258	1.258	2.258
	<i>beëindiging inzameling op standplaatsen</i>			-1.742	-1.742	-1.742	-1.742
	<i>behalen doelstelling KCA</i>			1.000	2.000	3.000	4.000
1304	Overige afvalstoffen	79.270	79.270	79.270	79.270	79.270	79.270
1305	Ongediertebestrijding	18.365	18.365	18.365	18.365	18.365	18.365
1306	Afvalstoffenheffing	24.248	24.248	24.248	24.248	24.248	24.248
1307	Beleid en ondersteuning afvalverwijdering	69.950	69.950	80.950	69.950	73.950	69.950
	<i>totaal maatregelen</i>		0	11.000	0	4.000	0
	<i>monitoring</i>		0	4.000	0	4.000	0
	<i>onderzoek tariefdifferentiatie</i>		0	7.000	0	0	0
	totaal lasten	2.514.193	2.532.293	2.535.750	2.568.685	2.539.856	2.503.288
BATEN							
1301	Rest- en gft- en grof huishoudelijk afvalafval onttrekking aan reserve t.b.v. brengstation Nieuw- koop	37.130	52.130	37.130	37.130	37.130	37.130
			15.000				
1302	Droge componenten	89.632	89.632	89.632	89.632	89.632	89.632
1303	Huishoudelijk chemisch afval	0	0	0	0	0	0
1304	Overige afvalstoffen	0	0	0	0	0	0
1305	Ongediertebestrijding	0	0	0	0	0	0
1306	Afvalstoffenheffing	2.339.485	2.339.485	2.428.835	2.512.185	2.595.525	2.595.525
	<i>totaal maatregelen</i>		0	89.350	172.700	256.040	256.040
	<i>verhogen afvalstoffenheffing</i>			83.350	166.700	250.040	250.040
	<i>verwerken inzamelen zwerfafval in grondslag</i>			6.000	6.000	6.000	6.000
1307	Beleid en ondersteuning afvalverwijdering	617	617	617	617	617	617
	totaal baten	2.466.864	2.481.864	2.556.214	2.639.564	2.722.904	2.722.904

Product	Omschrijving	begroting 2009	begroting 2009	begroting 2010	begroting 2011	begroting 2012	begroting 2013
SALDO							
1301	Rest- en gft- en grof huishoudelijk afvalafval	2.055.078	2.055.078	2.059.277	2.105.312	2.071.483	2.037.915
1302	Droge componenten	121.689	124.789	128.789	125.689	125.689	125.689
1303	Huishoudelijk chemisch afval	18.831	18.831	18.089	19.089	20.089	21.089
1304	Overige afvalstoffen	79.270	79.270	79.270	79.270	79.270	79.270
1305	Ongediertebestrijding	18.365	18.365	18.365	18.365	18.365	18.365
1306	Afvalstoffenheffing	-2.315.237	-2.315.237	-2.404.587	-2.487.937	-2.571.277	-2.571.277
1307	Beleid en ondersteuning afvalverwijdering	69.333	69.333	80.333	69.333	73.333	69.333
	totaal saldo	47.329	50.429	-20.464	-70.879	-183.048	-219.616

Bijlage 2 Kerncijfers

Inzamelcijfers (per jaar per afvalstroom)

gegevens in kg per inwoner	Nieuwkoop						CBS niet stedelijk	Richtlijn LAP niet stedelijk	Ambities Nieuw- koop
	2002	2003	2004	2005	2006	2007			
huishoudelijk afval (hha)									
restafval	221	220	219	223	268	211	213		
gft-afval	138	122	129	126	119	121	116	140	140
papier en karton	68	65	53	79	78	80	86	95	95
glas	21	18	18	22	18	22	22	23	23
textiel	2	2	3	3	3	4	4,4	5	5
kca	2	2	2	1	1	1,7	1,5	2	2
overig	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0
totaal hha	451	428	424	454	488	440	444		
<i>apart ingezameld hha</i>	<i>51%</i>	<i>49%</i>	<i>48%</i>	<i>51%</i>	<i>45%</i>	<i>52%</i>	<i>52%</i>		
grof huishoudelijk afval (gha)									
restafval	53	51	30	38	37	29	32		
apart ingezameld	84	78	95	94	76	79	136		
totaal gha	137	129	124	132	112	108	168		
<i>apart ingezameld gha</i>	<i>61%</i>	<i>61%</i>	<i>76%</i>	<i>71%</i>	<i>67%</i>	<i>73%</i>	<i>81%</i>	75%	75%
totaal hha en gha	588	557	548	586	600	547	612		
<i>apart ingezameld hha en gha</i>	<i>53%</i>	<i>51%</i>	<i>55%</i>	<i>56%</i>	<i>49%</i>	<i>56%</i>	<i>60%</i>	56%	56%

Afvalsorteerresultaten (aandeel van componenten in het restafval in procenten)

procentueel	Nieuwkoop		
	2002	2005	2007
gft-afval	26%	24%	25%
papier en karton	15%	19%	16%
glas	3,4%	3,4%	3,1%
textiel	3,8%	4,1%	5,4%
kca	0,1%	0,2%	0,4%

Responscijfers (de percentages van de diverse componenten die apart worden aangeboden)

procentueel	Nieuwkoop		
	2002	2005	2007
gft-afval	70%	70%	70%
papier en karton	67%	65%	70%
glas	73%	75%	77%
textiel	23%	25%	25%
kca	87%	78%	64%